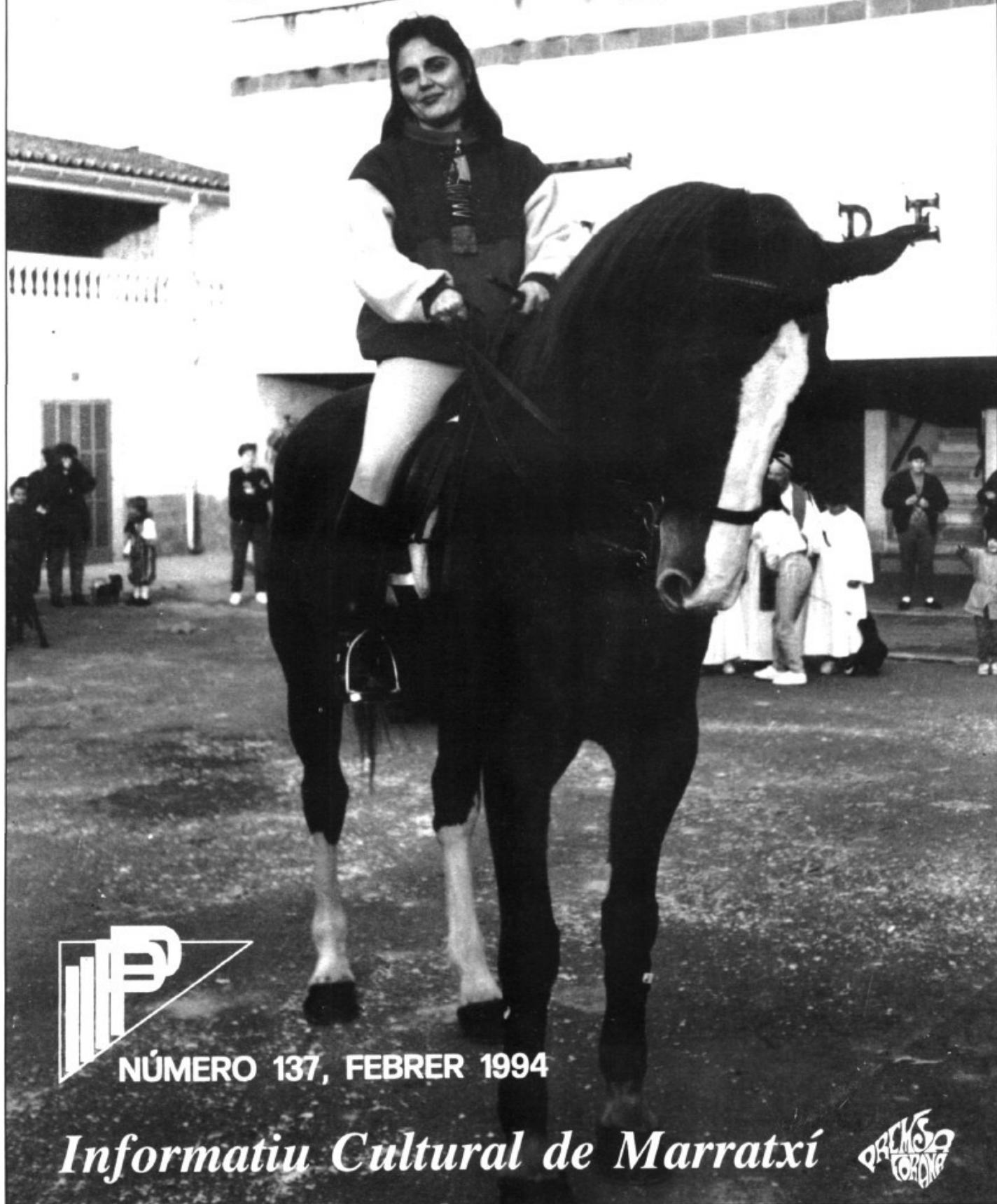

PÒRTULA

NÚMERO 137, FEBRER 1994

Informatiu Cultural de Marratxí

Durant el mes passat ...

- Morí un gran savi: el pare Antoni Oliver.
- Festes de Nadal.
- Començà el nou any.
- Festes de Sant Antoni i Sant Sebastià.
- El banc d'Espanya va intervenir el Banesto.
- Començaren els debats dins el PSOE.
- Una enquesta deia que la joventut de Balears no és nacionalista.
- Polèmica per una esmena dels senadors del PP.
- Seguiren els problemes de l'aigua de Ciutat.
- Gesa no vol l'enllaç elèctric permanent subamfí.
- La PSV va fer aigua. Pel que es veu n'hi ha que no necessiten arribar al govern per fer desbarats amb els doblers de la bona gent.
- Se signà l'acord del GATT.
- Pujà el llum, l'aigua, el telèfon i correus.
- Els nordamericans aconseguiren la fusió nuclear.
- S'aconseguí reparar el Hubble.
- Cosmonautes soviètics batran un nou rècord de permanència a l'espai.
- Mario Conde es defensà.
- Ucraïna desmantellarà el seu arsenal nuclear.
- No ens tocà la loteria.

GA VIM

Que consti en acta...

El resultat de la querella posada per l'ex regidor d'urbanisme. L'ordre municipal de clausura d'Alcampo. La incultura que pot arribar a vessar l'home per molt senador que sigui. Les noves traves que l'apotecari de sa Cabaneta posa a Pòrtol. Les ganes que hi ha a alguns sectors d'arribar-li d'aprop. La queixa popular sobre la insistència d'un dirigent del PSM portolà en comprar medicines a sa Cabaneta. La recuperació dels quintos de Pòrtol. El desastre de l'exposició de fotografia de s'Escorxador. La taula que han reposat al saló de sessions per a la premsa. Les coses que el batle Martí Serra amaga a **Pòrtula** i que llavors surten en primícia al "seu" butlletí. Fins quan? L'alçada de carro que va fer el regidor Jaume Bibiloni perquè els seus socis del PSOE no el tenen en compte ni li fan cas. El nou butlletí municipal, que surt sense estar pressupostat i amb el vot en contra de Jaume Bibiloni. Tornarà presentar la dimissió? El viatge que han fet Joan i Joana de s'Estel al Brasil per obra de **Pòrtula** i gràcia de Viatges Marrabí. El calendari que ha repartit l'Ajuntament sense indicar Sant Marçal el trenta de juny. Ni això no és capaç de coordinar el superdirector general d'àrea. L'aigua que beuen les cases del carrer d'Olesa per culpa de l'asfaltat al començament de la costa de can Mas. La síquia que han deixada oberta al mateix carrer a l'altura del Gual de Torrella. Els anònims contra els anunciants del periòdic quinzenal **L'Estel**. Cinc mesos sense tenir la contesta de Miquel Bestard en relació a les acusacions del PP-UM. Onze mesos amb l'accés dels Caüls tancat. Sembla que l'informe jurídic està fet però no l'hem arribat a veure.

Cartes Obertes

D'UN BON AMIC DE PÒRTULA DES DE QUART DE POBLET (VALÈNCIA)

Benvolguts amics:

Siga el primer, trametre-vos un cordial salut de pau i benaurança amb aquests dies nadalencs i el desig per un nou any de retrobament, menys polèmic i arraulit i més assaonat al camp cultural, sobretot en avançar a la normalització de la nostra llengua; més, com diu la gent, tot serà el que voldrà Déu "i els homes".

Us acompanye una petita ajuda a les moltes despeses que suposa el manteniment amb ferma tenacitat d'una publicació com **PÒRTULA**; mai no en son prou els recolzaments. Que siga mereixedora d'una llarga durada.

També vullc agrair-vos els exemplars de **LA NAU**. Quina fita, un diari amb tots els bigots fet en català! Podeu comptar amb la meua subscripció; digueu-me l'import a reembossar. Ara bé, si possible fos, m'agradaria tindre tota la col·lecció, he rebut els 2-3 i 4.

(>> pàg 24 a)

(>> pàg 24 b)

RESPOSTA A UN XANTATGISTA ANÒNIM

Amb aquesta carta els adjunt un anònim que varem rebre al negoci que té la meua família.

La carta o anònim (perquè anava sense remitent) és de molt mal gust.

1.- Insulta el director de **L'ESTEL**, sense que a mi que som l'anunciant me pugui importar el més mínim la seva vida privada.

2.- Acusa el diari **L'ESTEL** de TERRORISTA I XENÒFOB, mentre que als redactors de l'anònim, llevat dels adjectius que ells mateixos han tret públicament se'ls podria afegir-ne d'altres com: COVARDS (perquè no diuen qui són), PROVOCADORS DE MASSES (pel seu interès en llevar d'enmig una de les poques publicacions que hi ha a Mallorca en la nostra llengua) i damunt de tot per XANTATGISTES I AMENDRENTADORS (perquè el darrer paràgraf de l'anònim es pot entendre de moltes maneres).

3.- A nosaltres no ens molesta que els clients siguin castellano-parlants o catalano-parlants,

BOICOT A L'APOTECARIA DE SA CABANETA

Com vos haureu

assabentat a través de la premsa, el farmacèutic de sa Cabaneta, Ricardo Rosselló ha recorregut novament la "nostra" farmàcia. Vos agrairíem que per bé del nostre poble, **COMPRÀSSIU ELS MEDICAMENTS A ALTRES FARMÀCIES**.

Pensem que aquest boicot és el que mereix un personatge que durant tant d'anys ens ha privat d'un servei de primera necessitat.

Agrairíem féssiu extensiu a les persones que tractau a diari, el fet de no anar a comprar en aquella farmàcia pot fer entrar en raons al farmacèutic de sa Cabaneta Ricardo Rosselló i deixar de posar traves a l'obertura de la farmàcia de Pòrtol.

Actualment estam esperant l'aprovació de la "nostra" Farmàcia per part del "Colegio Nacional de Farmaceuticos" que

Els articles publicats expressen, únicament, l'opinió de llurs autors, els quals es fan responsables del contingut.

La Redacció no s'identifica, necessàriament, amb el contingut dels escrits publicats.

Recepció de material:
abans del 20 de cada mes

VAGA GENERAL

28 gener 1994. Molt senyor meu: Vaga general. En el curull de l'esperpent nacional la convoquen uns Sindicats d'afiliació mínima, i gestió més que contradictòria -vegeu la ruïnosa aventura empresarial d'UGT en la promoció d'uns habitatges mal anomenats socials-, contra un Govern al que han donat suport amb els seus vots durant deu llargs anys; això sí, a canvi de subvencions multimilionàries provinents dels Pressuposts Generals de l'Estat; és a dir, de tots els contribuents creadors de riquesa que amb els seus impostos paguen ara a uns vaguistes que els volen deixar sense treballar. Pareix ésser que els responsables ignoren que

(>> pàg 24 d)

(>> pàg 24 c)

Vins i caves artesans brinden amb **Pòrtula** per uns bons darrers dies. 79 43 90 Es Pla de na Tesa

EDITORIAL

DOTZE DE DESEMBRE DE 1992: Querella criminal per "delicte d'injúries i calúmnies" contra el Consell de Redacció de la revista **Pòrtula**.

MOTIU: L'article d'opinió "Quin espectacle", publicat a la revista **Pòrtula** el mes d'octubre de 1992, signat per "Foner".

EL QUERELLANT: El sr. Miguel Romaguera Cañellas, regidor de l'Ajuntament de Marratxí.

ELS QUERELLATS: Els membres del Consell de Redacció de la revista **Pòrtula**.

RESOLUCIÓ DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE LES BALEARS: Auto 96/93 de 18 de novembre de 1993:

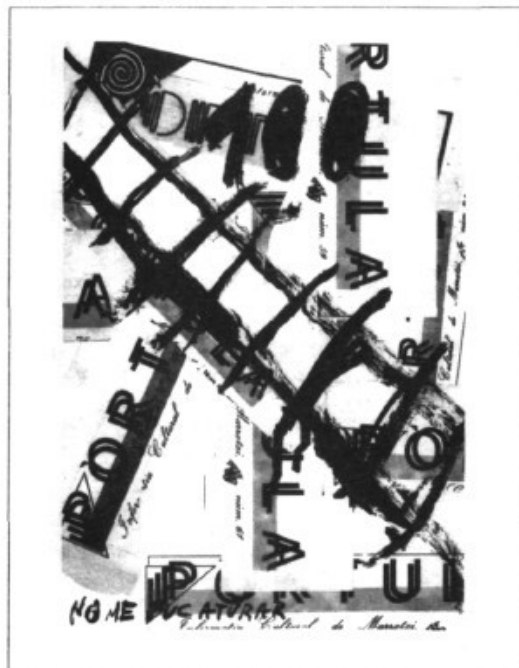
"Las expresiones vertidas en el artículo "Quin espectacle" de la revista "**Pòrtula**" de Marratxí, firmado bajo el seudónimo "Foner", se integran plenamente en el contexto de la libre crítica política... como extensión lícita y tutelable constitucionalmente de la libertad de expresión, a la que, con más amplio vigor, han de hallarse sometidos quines, por mandato del uueblo y en su nombre, están encargados de la "cosa" pública..."

Contundent. L'auto dictat pel Tribunal Superior de Justícia és contundent, així de senzill, només una vintena de retxes, cada una d'elles amb pes específic propi. El reconeixement de l'opinió pública lliure s'aixeca com un pilar fonamental de la convivència democràtica.

La via democràtica que ens brinda l'ordenament constitucional per a resoldre les diferències entre els ciutadans és recórrer a la Justícia. Llavors aquests ciutadans han d'acceptar les decisions, i els primers han de ser aquelles persones que ostenten càrrecs de representació del poble que els ha elegit, com han de ser també els primers en sometre's a la crítica lliure que avala la llibertat d'expressió.

PÒRTULA seguirà fent camí, més enllà de travetes i de totes les dificultats que du treure a llum cada mes aquesta trentena de planes d'informació local i d'opinió sobre les nostres coses, lluny de partidismes i qüestions particulars, conscient de la labor cultural i històrica que realitza, encara que moltes vegades sigui el missatger que porta la mala notícia el qui rep les bufetades, com és el cas de la querella que ara ens ocupa.

I EL FONER? Ai, el Foner! Va ser l'atracció durant un bon grapat de mesos. Molts de lectors esperaven amb delit la "Crònica Consistorial": Que no has llegit que diu el Foner? És que és rabiós, aquest Foner... no té ànima...! Les seves opinions agosarades i els comentaris incisius deien allò que molts no gosaven dir, era la barra dels cafès que estraslladava

a **Pòrtula**, com un subconscient col·lectiu que criticava tota "cosa pública" que se li posava per davant, i, és clar, n'hi va haver que es sentiren ferits.

A partir de la querella, ja sigui per prudència, per tal vegada, o perquè vulgui reflexionar si ha tirat massa fort o si hi ha de tirar més... el fet és que no ha enviat més cròniques i ens ha descompartegut la seva ironia agressiva, fresca i expressiva. Pot ser hagi mort el Foner, com si mai no hagués de tornar ploure. Mirau, però, com acaba l'Auto del Tribunal Superior de Justícia:

"No hay, pues, actividad delictiva alguna en la publicación del rotativo, ni mucho menos, de aquel solo reportero que se ha negado a facilitar la identidad del autor material del artículo".

Així, idò, **Pòrtula** segueix oberta a tota casta d'opinions i acceptarà tots els escrits venguin d'on venguin i sigui qui sigui l'autor.

Pòrtula és de tots i està oberta a tots, també a la crítica pròpia, i considera lamentable que no sigui més utilitzada pels distints col·lectius o persones, encara que sigui per criticar la pròpia revista, la qual cosa podria amillarar el seu funcionament i la seva línia.

Vegeu el text complet dels autos del jutjat d'instrucció número dos i del tribunal superior de les Illes Balears a la plana 13.

DEL CONSISTORI

EL BATLE HA SIGNAT EL DECRET DE TANCAMENT D'ALCAMPO

El batle de Marratxí ha signat el decret de tancament de la gran superfície comercial Alcampo, donant un termini de trenta dies perquè aquesta societat resolgui els temes urbanístics pendents. En cas que tot continuï igual es procedirà al tancament d'Alcampo per part de l'Ajuntament.

PREGUNTA SOBRE BON SOSEC DEL PP-UM AL DARRER PLENARI

La coalició del PP-UM va formular al darrer plenari una pregunta relacionada molt directament amb el cementiri privat de Bon Sosec. Concretament demanà si és veritat que actualment s'estan retornant la totalitat o part d'uns pagarés de Bon Sosec, entregat com a compensació de Bon Sosec. Naturalment la pregunta va quedar sense respost. Esperam com en altres ocasions que el PP-UM ens faci arribar la contesta per tal de donar-la a conèixer als nostres lectors.

ELEGIDES LES FESTES LOCALS

Les dues Festes locals elegides per l'Ajuntament per aquets any 1994 són dia 4 d'abril -Segona Festa de Pasqua- i el dia 30 de Juny, festivitat de Sant Marçal.

EL GRUP MIXT TAMBÉ FA PREGUNTES

Jaume Roig del Grup Mixt va fer un total de 31 preguntes, la gran majoria de les quals va quedar sense resposta. Entre les més importants hi ha la pregunta sobre si Jaume Bibiloni ha sol·licitat també la dedicació exclusiva. També estarem a l'espera de les contestes.

DEL TERME

ELS REIS, PUNTUALS A LA SEVA CITA

Els reis d'Orient varen esser puntuals a la seva cita amb els nins i nines de Marratxí, i com cada any les distintes parròquies i associacions de veïnats varen organitzar la colcada festiva que alegra els més menuts de les cases.

La carrossa dels quintos de Pòrtol (Foto, Pere Calet)

BENEÏDES PER SANT ANTONI

MIQUEL BOSCH

El diumenge dia 16 es varen celebrar les tradicionals beneïdes de Sant Antoni, tan a Pòrtol com a Sa Cabaneta hi va haver carrosses que varen animar la popular festa. Cal destacar que a Pòrtol hi hagué el retorn d'una tradició molt arrelada i que darrerament estava oblidada: Els Quintos. Els joves que han defer el servei, juntament amb les "quintes", les seves companyes de generació, varen fer acte de presència amb una carrossa i un fogueró al vespre. Vegeu informació a part.

Una carrossa de Sa Cabaneta (foto, Pere Calet)

ATORGATS ELS PREMIS DE LA MARATÓ FOTOGRÀFICA

Jaume Canyelles, el guanyador (foto, Tolo Agullar)

La marató fotogràfica, que es va celebrar el dia 18 del passat mes de desembre, va tenir com a guanyadora Jaume Canyelles de Pòrtol. El premi "Ajuntament de Marratxí" estava dotat amb 25.000,-- Ptes.

A la marató hi va participar un total de 29 fotògrafs, els quals havien de fer dotze fotografies de distintes temes de Marratxí.

A nivell individual també varen resultar premiats Bernat Puigsever i Maria Dolors Cano de Ciutat, Joana Aina Matas Vidal de Sa Cabaneta i Aina Maria Rodríguez i Vicenç Sastre de Pòrtol.

El jurat va destacar la fotografia de Joana Aina Matas, una futura promesa de quinze anys.

Durant tres dies es va poder contemplar les fotografies dels participants a l'Escorxador.

Al marge

Biel Massot i Muntaner

LA PITJOR EXPOSICIÓ

Ja fa un parell de temporades que l'Ajuntament de Marratxí va agafar el bon costum de muntar exposicions de manera periòdica a l'antic Escorxador de Pòrtol, avui centre cultural.

I va ser un encert perquè la iniciativa ha estat positiva, ha potenciat el coneixement de valors desconeguts, hom hi ha pogut admirar els consagrats i, sobre tot, ha permès acostar l'art als marratxiners.

Precisament per aquesta experiència acumulada sembla increïble que els responsables culturals de l'Ajuntament de Marratxí hagin tengut la gosadia d'obrir les portes de la penúltima exposició, dedicada a la mostra de treballs de la Primera Marató fotogràfica que s'havia duit a terme dins el passat desembre.

Si salvem el plafó dedicat al guanyador, Jaume Canyelles, els altres eren una simple acumulació de fotos, de reduït tamany i sense cap tipus d'indicació de l'autoria ni de llocs ni, tansevilla, dels temes.

Es tractava d'un marejant amuntegament de positius que qualsevol persona amb un mínim de criteri hagués pogut presentar amb molta més gràcia i dignitat. La gravetat de la situació es dona perquè darrere aquest muntatge hi ha tot una sèrie de persones que

(>> pàg 6)

Vins i caves artesans brinden amb *Pòrtula* per uns bons darrers dies. 79 43 90 Es Pla de na Tesa

NOVAMENT LA FIRA DE FANG

El proper mes de març tornarà a obrir les seves portes la "Fira del Fang", una de les mostres més importants de la tradició artesanal de Marratxí, i que ha aconseguit en els deu anys d'existència que enguany es celebren fer-se un lloc d'anomenada dins les nombroses fires que es fan a Mallorca.

PÒRTOL

El grup de confirmats (foto, Pere Calet)

CONFIRMACIONS A PÒRTOL

Dintre el marc de la visita pastoral que el bisbe Teodor Ubeda va dur a terme aquest passat mes de gener a l'arxiprestat de Sant Marçal -que comprèn les parròquies de Sant Jordi, Son Ferriol, Bunyola i les de Marratxí-, a la parròquia de Nostra Senyora del Carme de Pòrtol va administrar el sagrament de la confirmació a vint joves de la localitat.

Per segon cop en dos anys, i després d'haver estat molt temps sense administrar-se aquest sagrament en aquesta parròquia, els joves que durant dos anys s'han estat preparant mitjançant la catequesi han tingut l'oportunitat de poder ser confirmats pel Bisbe de Mallorca.

Després de la cerimònia religiosa, els pares i mares dels confirmants prepararen una petita festa, on tot el poble estava convidat, per celebrar l'esdeveniment.

NOVAMENT L'APOTECARIA HA ESTAT NOTÍCIA

La tan desitjada apotecaria de Pòrtol ha tornat esser notícia

aquests dies. Un grup d'unes dotze persones, totes elles del I.N.E. -Institut Nacional d'Estadística d'Espanya- han fet un recompte del cens de població de Pòrtol, tot a sol·licitud de l'apotecari de Sa Cabaneta, que va impugnar el cens donat i aprovat per l'Ajuntament en Ple. Aquesta nova trava ha causat la indignació del poble i des de l'associació de veïnats denunciïn públicament totes aquestes traves posades en contra de l'apotecaria de Pòrtol, mentres que la d'Es Figuerol, concedida al Conseller d'Agricultura Pere J. Morey, podrà obrir tranquil·lament sense que l'apotecari de Sa Cabaneta, Ricardo Rosselló, li hagi posat cap trava ni una.

SA CABANETA

NOVA JUNTA DIRECTIVA DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNATS

El dia 22 de Gener es varen celebrar les eleccions a l'associació de veïnats de Sa Cabaneta. La nova junta directiva està formada per Joan Coll Palou, Ramon Oliver Mates, Andreu Isern Pocoví, Xavier Fortuny, Maria Sureda, Maria Grimalt, Francesc Juan Frontera, Magdalena Ferriol, Joan Fullana i Tomeu Salom.

ES FIGUEROL

LA SOLUCIÓ AL CAMI DELS CAÜLLS SEMBLA A PROP

L'enllaç de l'autopista d'Inca amb el polígon Industrial de Marratxí, també conegut com camí Africà, sembla que aviat tindrà una solució satisfactòria per a tothom.

(>>)

FORN - PASTISSERIA

BON JORN

Tenim pa de forn de llenya de Pina
i especialitats de can Guixa d'Inca

De dilluns a dissabte, de 7 a 13'30 h. i de 17 a 20h.
diumenge, de 7 a 14 h.

C/Queipo de Llano, 8 **79 75 72** Pòrtol

L'Ajuntament va mantenir una reunió amb la propietat i varen arribar a un principi d'acord. Després també es va entrevistar amb el Conseller d'Obres Públiques, Bartomeu Reus, i varen acordar que l'Ajuntament faria un estudi de pressupost. Les obres a realitzar són l'asfaltat del camí, la seva il·luminació, i el vallat de la totalitat del recorregut, per tal d'evitar l'accés a la resta de vials que hi ha oberts dins la urbanització.

Segons el batle Martí Serra hi ha l'esperança de poder obrir dins aquest mes de febrer.

Creuer del Figueral (Foto, Biel Santandreu)

(<< pàg. 4, LA PITJOR EXPOSICIÓ)

cobren: una encarregada de les exposicions, un coordinador de l'Hivern Cultural, un director general de l'àrea de Cultura i el mateix regidor. I per damunt d'ells, com a màxim responsable, el batle. Cinc persones pagades pel poble per oferir un penós producte que qualsevol grup d'esplai amb escassetat de mitjans i pressupost mínim hagués resolt mil vegades millor. Ni els participants ni els visitants no es mereixien això.

Voldria que quedàs molt clar que no tenc res en contra ni de la Marató Fotogràfica ni molt manco del seu organitzador. La Marató em sembla una bona idea, que ha de millorar quant a realització, però que pot arribar a donar molts bons resultats en un futur; de l'organitzador he de pensar que ha actuat amb el màxim de bona fe. Ara bé, estic totalment en contra del càrrec creat a costa del fons públic per resoldre la papereta al director general d'àrea i llevar-li els problemes que és incapaç de solventar com ha demostrat de forma continuada des del moment de la seva imposició per part del PSOE; un senyor que es considera tan superior que no ha estat capaç d'integrar-se en la problemàtica marratxina ni connectar amb les entitats del terme. I els màxims responsables municipals ho saben però insisteixen, per obcecat esperit de partit, en mantenir un càrrec que no fa més que donar-los maldecaps i desprestigi. En aquest aspecte tota la corporació en té culpa. El PSOE per estar a les ordres dels forans, els Independents(?) d'UIM per consentir-ho. I l'oposició, com en tants de casos, per callar.

Existeix l'esperança que amb els nous posicionaments polítics el panorama pugui canviar. I Marratxí seria el primer que hi sortiria guanyant.

Mentrestant seria d'agrair que, almenys el regidor responsable de l'àrea o el mateix batle revisassin personalment les exposicions abans d'obrir-les al públic. Sobre tot perquè la incompetència d'un director general que no coneix Marratxí ni entén res de la seva Cultura no els faci quedar, una vegada més, en ridícul.

LA ROTONDA D'ES FIGUERAL, DINS EL PRESSUPOST DE L'ANY 94

La rotonda del creuer de la carretera d'Inca amb la de Sa Cabaneta i Pòrtol, que fou aprovada per l'Ajuntament en moció presentada pel PP-UM, ja està inclosa dins el pressupost de la Conselleria d'Obres Públiques de l'any 94, segons va comunicar el titular d'aquesta cartera durant l'entrevista mantinguda amb el batle Martí Serra i el primer tinent de batle Miquel Bestard amb motiu de l'estudi de les obres per la reapertura del camí dels Caülls.

ES PLA DE NA TESA

ES PLA DE NA TESA AL GUINNES

L'equip de bàsquet del Pla de na Tesa, ja figura al llibre del "Guinness" en la seva darrera edició. El motiu és prou conegut, el partit de bàsquet de més durada en tot el món, amb un rècord de 26 hores, 12 minuts i 4 segons. Vegeu la secció *Espòrtula* i el número 130 de *Pòrtula*, corresponent al juliol de 1993.

ATRACAMENT A L'APOTECARIA

Si el mes passat fou atracada la nova sucursal de "Sa Nostra", aquest pic ha estat l'apotecaria d'Es Pla, la que ha sofert la visita dels lladres. Esperem que aquests dos atracaments, tan pròxims un de l'altre, sigui una coincidència, i la inseguretat ciutadana que tan és nota a Ciutat, no se reflecteixi dins el nostre municipi.

ES PONT D'INCA NOU

UN ESTUDI PER A MILLORAR L'ACCÉS A LA URBANITZACIÓ

En l'entrevista mantinguda entre els representants del nostre Ajuntament i el conseller d'Obres Públiques va sortir a llum la perillositat de l'entrada a la urbanització. Entre les solucions que es varen tractar hi ha la d'acondicionar un vial exclusiu d'entrada i sortida. El conseller Reus va dir que enviaria els seus tècnics per tal de fer el corresponent informe.

PETITS ANUNCIS

DE COMPRES, VENDES, LLOGUERS,
OFERTES, DEMANDES
TEL 60 31 44

DE PÒRTOL

TORNEN ELS QUINTOS

Enguany s'ha recuperat una tradició portolana que durant una bona sèrie d'anys havia romangut oblidada. Han tornat els Quintos! Després de vuit anys sense que aquesta festa es celebrés a Pòrtol, la "quinta" del 74 s'ha vist en cor de dur endavant altre cop aquesta festa.

Per donar-se a conèixer els Quintos i Quintes feren una

Les quintes, principal novetat (fotos, Pere Calet)

carrossa i una torrada el mateix vespre de dia 16. La carrossa la passejaren per tot Pòrtol i Sa Cabaneta i la dugueren a beneir a les dues parròquies, Nostra Senyora del Carme i Sant Marçal.

Al vespre, es va fer el típic Fogueró de Sant Antoni. Aquesta vetlada va estar amenitzada pel grup Sa Revetla de Sant Antoni de Son Ferriol que fou cedit molt amablement per l'Associació de Veïnats La Pua. La vetlada va transcórrer en un ambient alegre i distés, i mentre els uns torraven o bevien, els altres provaven de llevar-se el fred ballant al so de la música de Sa Revetla. Cal destacar la gran resposta que va tenir el poble de Pòrtol a aquesta festa, en part deguda a les ganes del poble per recuperar aquesta festa tan tradicional i que durant uns anys ha estat arraconada per tothom. Ara els "quintos" esperen tenir la mateixa resposta per quan es facin les festes pel Maig.

ES GARROVERS, 8 MESOS D'ACTIVITATS I ENDAVANT....

Dia 8 de novembre de 1992 començaren les activitats de tallers manuals a la urbanització es Garrovers.

Durant els primers mesos (novembre-març) gaudiren de l'ajut des'associació de veïnats i es va aconseguir una bona resposta dels nins/es que veien escoltades les seves propostes: jocs i tallers manuals per a tots.

Després de la campanya d'estiu el taller manual es Garrovers fou engolit per l'Associació Centre Manual Sa Fullarasca que des de l'inici, el passat mes d'octubre, programa com taller mòbil Sa Fullarasca.

El seu horari és els dissabtes 15:30 a 17:00 hores més les excursions conjuntes de cada mes...

Enhorabona a tots!!

UNA SITUACIÓ INSOSTENIBLE

El Club Esportiu Sa Fullarasca realitza els entrenaments d'entre setmana a les fosques...

Els nins de categories base: infantil i cadet, majoritàriament de la urbanització es Garrovers, que representen Marratxí a la lliga federada Govern Balear tenen des de fa mesos falta total d'il·luminació per a realitzar els entrenaments necessaris per la pràctica del seu esport: futbol Sala.

El seu problema s'agrava per no tenir transport públic (línia de bus...) que els permeti arribar a altra pista municipal.

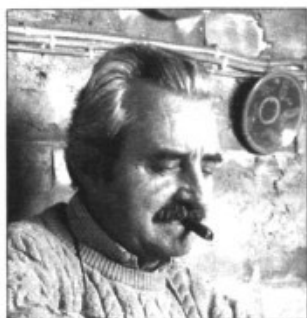
Es Garrovers gaudeix d'una pista esportiva preparada per bàsquet, tennis i futbol sala, però la manca de vestidors, llum, cistelles i xarxes fa que sigui pràcticament impracticable durant els llargs mesos d'hivern.

L'Excel·lentíssim Ajuntament ens ha cedit la pista del Figuerol (can Farineta) per jugar els partits dels dissabtes, però noltros voldríem jugar i entrenar a la nostra pista.

Volem afegir que un club de tennis pot ésser una solució per aprofitar la pista, però preparar la instal·lació per la pràctica d'altres esports de conjunt com ara futbol sala (inscrit el 30/7/93), bàsquet o volei tendrien una molt bona acceptació entre els nins/es i joves.

SA FULLARASCA

MARRATXINERS A BALEART'93

Bernat Vich

Antoni Català

Dins la passada edició, vuitena, de la fira Balear celebrada el passat mes de desembre, hi trobarem, a més de l'stand de l'Ajuntament, diversos mestres artesans marratxiners o relacionats amb el nostre terme o amb algun dels seus pobles. Hi havia l'Olleria cas Canonge de Pòrtol, que era la seva tercera participació; na Maria Rosselló Horrach de Son Ramonell, mestressa artesana de tapisos; En Bernat Vich i Oliver de Santa Maria nascut a Pòrtol, ceramista; en Jaume Servera Bosch des Figuerol, com a mestre rellotger. També com a nota destacada hem de fer una ressenya del director de Balear'93, el cabaneter Toni Català.

Del Pla de na Tesa

PATGE REIAL D'ORIENT A L'ESCOLETA

El passat 23 de desembre a l'escola Gabriel Janer Manila del Pla de Na Tesa va arribar un patge dels Reis Màgics per a recollir les cartes que els nins i les nines els havien escrit.

Els nins el varen rebre cantant-li una cançó. El patge els va demanar si havien fet bonda, si havien fet enfadar als pares, als familiars, a les mestres,... Alguns varen reconèixer que no n'havien feta gaire.

Així i tot varen jugar una estona tots plegats i varen trobar, amagats a un raconet del pati, uns regals que els Reis ens havien enviat. Va ser ben divertit. Després d'una comunicació telefònica amb Ses Majestats i de parlar personalment amb el patge hi va haver coca i torró per a tothom que en va voler. Així ens acomiadarem desitjant-nos acabar bé l'any i començar millor el nou.

Les mestres del Pla de na Tesa.

Francisca, Lluïsa i Magdalena

DES PONT D'INCA NOU

FOCUS DE BRUTOR ENTRE LA URBANITZACIÓ I EL TORRENT DE SES MATES

Tot i que ja he parlat qualche vegada de l'assumpte, convé no deixar-lo de costat i seguir cridant l'atenció tot el que calgui. Lògicament si m'he decidit a tornar fer-ho és a causa dels darrers fets observats per la zona.

Entre la urbanització des Pont d'Inca Nou i sa Cabana hi ha un cert reducte de verdor, on la gent que vol es passeja tranquil·lament

o fa els seus exercicis de gimnàstica. Ara bé, es veu que l'idíl·lic racó s'ha de degradar per seguir alimentant l'estultesa i la poca sensibilitat d'alguns individus. Al final del carrer des Pont, tal i com es mostra a la fotografia, s'ha començat a fer un monument a la brutícia. La tècnica emprada és senzilla: amuntegament de caixes de plàstic de colors vius i llampants. Hem de suposar que l'artista en qüestió té grans dissenys de decorar les zones verdes d'aquests indrets de Marratxí i deu esperar que qualche dia se li valori la seva genialitat. Per altra banda queda descartada la possibilitat que el monument sigui fruit de la germinació esporàdica de qualche herba (des)coneguda per tots els que ens preocupen aquestes cosetes. Si vos feis una mica més endins trobareu bateries de cotxes (espècie considerada perillosa pels àcids que conté). De moment ja s'han localitzades dues en la zona esmentada. Si seguïu un poc més trobreu una rentadora davall un garrover i potser, si encara vos resten forces per seguir observant aquesta estranya natura, ensopegareu amb qualsevol altra cosa.

Com heu vist, convé no quedar-se de mans plegades i seguir sensibilitzant la població per tal d'evitar que aquestes coses es repetesquin una vegada darrera l'altra. Si trobau que s'ho paga mantenir aquest món el més net i just possible fareu bé posant-hi el vostre granet d'arena.

Josep Antoni Calvo

CONGELADORA NOVA
SENSE ESTRENAR
VENEM A BON PREU
INFORMACIÓ
60 31 44
(Ref. Congeladora)

LOCAL COMERCIAL
TRANSPASSAM A
PÒRTOL (ZONA
DEL CINEMA)
TEL 60 31 44
(Ref. comerç Pòrtol)

Vins i caves artesans brinden amb Pòrtula per uns bons darrers dies. 79 43 90 Es Pla de na Tesa

VETLADES A CAN PERE D'INCA

La situació econòmica actual, l'estat de crisi en què es troba la població tant a Marratxí com en qualsevol lloc, és el tema protagonista de moltes converses en aquets darrers temps. *Pòrtula* se'n fa ressò -les revistes de Premsa Forana no viuen precisament al marge de cap crisi i encara menys de l'econòmica- i per això dedica la tercera vetlada de can Pere d'Inca a l'economia i els mecanismes que s'hi relacionen.

En aquest cas, els convidats no varen ser polítics, sinó representants d'entitats bancàries de Pòrtol: Pau Barrera per part d'Es Crèdit i Antoni P. Font de Sa Nostra. Per continuar amb la iniciativa de l'anterior vetlada de conèixer més de prop els col·laboradors de *Pòrtula*, hi assistiren Antoni Roca, mestre d'EGB, i Biel Santandreu, fotògraf.

Una pregunta aparentment òbvia i dirigida als banquers féu desencadenar la conversa d'aquella vetlada de desembre: com és possible que en temps de crisi, en què és evident que hi ha manca de doblers, els bancs obrin noves sucursals? Tant Pau Barrera com Antoni Font explicaren l'obertura de noves oficines per la demanda de la gent, perquè de cada dia són més els serveis que ofereixen aquestes entitats: pagament de les nòmines, de les pensions, de la llum, del telèfon, declaració de la renda, etc. Les oficines bancàries han arribat a ser uns centres de serveis imprescindibles que, segons els banquers, realitzen la seva tasca molt millor que l'Estat perquè són més àgils i més eficients. En aquest sentit, els bancs són col·laboradors i intermediaris entre l'Estat i els ciutadans.

L'altre argument que aportaren Pau Barrera i Antoni Font sobre les noves sucursals marcà la clau i el rumb de la conversa: hi ha més sucursals perquè sobra personal. Obrir noves oficines permet resituar els empleats que les entitats havien contractat durant aquests anys de vaques grosses. La mecanització i la informatització de la feina genera un excés de personal; per altra part, és més costós pagar la indemnització per acomiadar la gent que crear més punts de servei que, amb el temps, poden reportar més beneficis a l'empresa.

La crisi econòmica no permet baratar gaire el menú de les vetlades, per això el pa amb oli continua essent el pretext més fidel i més infal·libre per crear un diàleg que s'anima entre tots i es reanima amb qualche tassó de bon vi.

Toni P. Font enfocà el tema de l'economia des d'una perspectiva històrica i crítica i digué que l'actual és una crisi molt important, comparable a les més crues d'aquest segle (la del 29, la posterior a la II Guerra Mundial i la del 72). Aquest és un moment històric delicat en el que la crisi de valors afecta la societat en general. Les sectes i els extremismes aconseguixen de mica en mica ocupar el lloc de la democràcia perquè la corrupció

EL DALTABAI DE L'ECONOMIA

del poder ha desbaratat l'equilibri i la confiança del poble.

El món laboral s'analitzà com un punt clau de l'engranatge socio-econòmic: el treballador és un número dins les empreses, es troba amb la llibertat i els drets molt retallats. Abans, el patró tenia més contacte amb els empleats, però ara l'assalariat no té recursos per defensar-se perquè és un desconegut, està acovardat per la por de perdre la feina i el sindicats estan en mans del poder ja que en depenen econòmicament.

Tothom expressà el seu parer sobre el paper decisiu que exerceix la Comunitat Europea en relació a l'economia. Els últims estats, com l'espanyol, que s'han incorporat a la CE paguen impostos per a la resta i n'obtenen uns beneficis molt minsos en comparació a les inversions. La manca de producció i d'indústria espanyoles fa que quasi tot s'hagi de comprar a l'estranger i, en conseqüència, no es generen ingressos i l'atur creix vertiginosament.

Sembla que, malgrat el panorama tan tràgic que es descrigué aquella nit, Mallorca encara no es troba amb l'aigua fins al coll perquè els turistes, sobretot alemanys, no es volen quedar sense unes vacances i trien la sempre lloada illa de la calma, on trobaran duros a quatre pessetes i oblidaran durant un mes que s'han d'afluixar de quasi tot la resta de l'any.

La visió peculiar de cadascú arribà a formar un clima de seriositat, d'anàlisi i de realisme que en alguns moments fins i tot semblava pessimisme, perquè no són berbes parlar de temes com l'economia, les relacions i repercussions amb la societat, i la política, que té les claus per obrir o tancar el fluid dels recursos dels ciutadans. Marratxí no quedà la marge de tot això perquè no es perdé mai la referència d'allà on estam, del lloc on es fan patents les conseqüències d'allò que es discutia.

Cap al final de la vetlada, després d'evidenciar que estam dins l'ull d'una crisi de les grosses, sortí una espècie de conclusió que pot ser a la vegada un elogi i una font d'esperança: els pobles mediterranis no estam a la capçalera dels països més rics, però la nostra personalitat és emocional, imaginativa, creadora, enfront dels pobles nòrdics i americans, que són estalviadors, racionals, autòmates... Ens baratarem també la personalitat a canvi d'unes monedes?

JOANA MARIA MATAS

(BONES) IMPRESSIONS
D'UN CONVIDAT

"Anam a xerrar d'economia", em digué Biel quan em convidà a la tertúlia del divendres a la nit. No m'ho vaig pensar massa; vaig fer tot el que havia de fer aquell vespre i m'hi vaig presentar al lloc indicat. Jo anava com a observador (tot i que no sabia que havia de fer aquest comentari), però reconec que em vaig sortir del meu paper i potser vaig xerrar més del que em pertocava. Però això en mi és inevitable: som un xerrador impenitent.

Va ser una reunió molt agradable, distesa en tot moment i fins i tot divertida, però sense entrar ni en la frivolitat, ni en el transcendentalisme. Feia temps que no participava en una reunió d'aquestes característiques i me'n vaig adonar que és bo recuperar la tertúlia com un exercici de pràctica dels discurs, de la sana actitud de saber escoltar sempre i saber parlar quan cal amb les paraules adequades.

Antoni Pere Font i Pau Barrera sabien quina matèria primera tenien entre mans quan parlaven de temes econòmics i opinaven, sense petulància, d'allò que saben, que han contrastat, que han après, que han llegit, que veuen, que intueixen i que viuen. Era un acte de reflexió conscient, amb l'objectiu de donar a conèixer a aquells que no tenim les idees tan clares, allò que ultrapassa els nostres coneixements.

Quan va acabar la vetlada era tard, però no estava gens cansat, tot i que la tertúlia havia estat intensa. Ja en el carrer, l'aire fresc de la nit estrallada m'ompli els pulmons. Havia estat una excel·lent idea acceptar la invitació!

Antoni Roca

ANTONI PERE FONT I PAU BARRERA, ELS DINERS NO HO SÓN TOT

Sobre les Vetllades

Vaig estar molt content de passar el vespre amb **Pòrtula**. Crec que és una manera important de canviar opinions sobre el que és el poble i de quina manera veim les coses des d'aquí mateix.

Pens que aquesta iniciativa cultural hauria de continuar i ser més promocionada. Essent que hi ve gent que està en contacte amb la realitat és un material de primera mà molt important.

ANTONI PERE FONT

DUES DIRECTES

M'ho vaig passar molt bé a la vetllada que vàrem passar a can Pere d'Inca. Trob que són les vetllades que jo record que quan era al·lot feien amb els veïnats, que et senties a gust i tothom deia la seva opinió. En aquest cas vàrem tocar temes d'actualitat molt agradables.

Trob que aquestes vetllades no s'han d'aturar i és una manera que els ciutadans de Marratxí ens anem coneixent perquè la tendència d'aquests anys és que tothom estigui a ca seva i surti molt poc ja sigui al bar o a fer visites als veïnats i contar-nos un poc les penes que poguem tenir. A més, és molt bo per a la salut perquè quedes relaxat.

PAU BARRERA

QUIN ÉS EL PERFIL ECONÒMIC DEL MARRATXINER?

Parlaré des de la pròpia experiència, viscuda a Pòrtol. Pòrtol és un poble estalviador de tota la vida. Dins el modus vivendi hi ha necessitats i luxes. El portolà sempre ha anat a cubrir les necessitats bàsiques i ha estat molt austera.

La diferència entre ingressos i despeses molt petites dona com a resultat l'estalvi i arriben a tenir un petit capitalet acumulat que sumen a l'herència rebuda. Aquest era el portolà mig d'aquests anys passats.

Aquest tipus de pensionistes, per desgràcia, es van morint i el nou esquema és que l'estalvi de cada vegada és més difícil perquè els ingressos són més variables i de cada dia hi ha més despeses: impostos, augment de la vida i augment de les exigències per publicitat i impacte extern. A poc a poc anam a un nou model basat en què la gent tindrà credibilitat en base a la seva capacitat de crèdit i no a la d'estalvi com fins ara. És tracta de l'anomenat model americà i això arribarà aviat i ho canviarà tot.

PERFIL

Antoni Pere Font i Munar neix a Ciutat fa 40 anys. Per casualitat s'instal·la al Pla de na Tesa el 1984 i s'hi ha arrelat completament. Es casà el 1977 i té 3 fills. És perit mercantil, graduat social i llicenciat en història general. Ara estudia segon de dret. Té la feina a Pòrtol com a delegat de "Sa Nostra".

Comparteix el **temps lliure** entre els estudis, els seus fills i la lectura. Li agraden les excursions i els viatges, però reconeix que darrerament surt poc. És soci de la Societat Arqueològica Lul·liana i de l'Associació de Veïnats del Pla de na Tesa.

Llegeix assaig i novel·la; també poesia en moments adequats. Li agrada Ramon Llull perquè diu moltes coses, Salvador Espriu llegit amb bones i Martí i Pol. En novel·la es decanta per Miquel

COM AFECTA LA CRISI A MARRATXÍ? QUAN ACABARÀ?

La crisi a Marratxí ens ve supeditada per la que té Palma i per la crisi general. A Pòrtol i a sa Cabaneta la crisi no és tan profunda com al Polígon, que és nou. Al Pont d'Inca i al Pla de na Tesa també és més profunda, especialment a efectes de comerç.

La gent de Pòrtol i de sa Cabaneta s'abriga abans de ploure i sempre han pensat una mica en tenir alguna cosa per al futur, cosa que la gent més moderna no fa; està formada en unes altres idees i viuen més al dia sense pensar tant en el que pugui venir.

La crisi afecta a tot. Els comerços no tenen el volum de negoci que tenien. Al banc hi ha manco moviment.

La idea que hi ha és que notarem que en començam a sortir dins el segon semestre d'enguany. La sortida de la crisi a Balears serà lenta i difícil de recuperar perquè no ens posarem al nivell que estàvem. A la península tendran la crisi més llarga que noitros. Si com diuen és veritat que per al proper estiu estan totes les places venudes i hi haurà un 100% d'ocupació això du implicat que tota la part d'hosteleria haurà de fer obres per posar les instal·lacions al dia i poder competir amb el mercat que hi ha dins la mateixa Mediterrània. Això farà que es torni a recuperar d'índex d'ocupació dins sectors afectats com el de la construcció.

PERFIL

Pau Barrera i Serra neix a Pòrtol fa 48 anys i viu a sa Cabaneta des del 1974 on hi és casat i té dos fills.

Acabat el batxiller es dedicà a la banca i actualment és el director de la sucursal del Crèdit a Pòrtol.

Per buidar el cap de números dedica el **temps lliure** al camp, conrant tarongers i altres espècies vegetals. Així mateix li agrada molt **viatjar** i coneix Europa casi millor que Mallorca.

Vins i caves artesans brinden amb **Pòrtula** per uns bons darrers dies. **79 43 90** Es Pla de na Tesa

Àngel Riera, Milan Kundera i l'Eco d'El nom de la Rosa. El darrer llibre que ha llegit és *El jardí de las dudas* de Savater.

Llegeix regularment la premsa mallorquina, l'*Avenç* i *Pòrtula*. A vegades *Avui* i *El País*.

Reconeix que no té una formació musical sòlida, però toca un poc de guitarra a títol personal i li agrada la **Música** de molt diferent tendència: Nova Cançó, Clàssica i pop rock. Destaca Raimon, Vivaldi i Freddie Mercury.

Li agrada el **cinema** existencialista i simbòlic, però no va massa a les sales de projecció. S'interessa per Trueba i també per Almodóvar perquè toca la classe marginal. Així mateix s'interessa pel teatre i per la pintura.

Considera que la **TV** és molt dolenta, no hi ha res que li agradi i la veu com a una gran eina mal utilitzada.

No és gens triat. Li agrada tota casta de **menjar**, sense preferències.

La seva relació amb l'**esport** passa per les caminades i l'excursionisme.

Si hagués de remarcar una **virtut** seria la constància; el principal **defecte**, la feblesa. **Valora** la capacitat de comunicació de les persones i la gent pensa d'ell que és una persona assequible.

El que més li agrada de *Pòrtula* és el contacte directe amb les persones; tant en entrevistes com en la foto històrica; la veu com una revista molt comunicativa. Li desagrada el poc tiratge; pensa que hauria de tenir més difusió.

El principal problema que veu a **Marratxí** és la vertebració perquè això crea molts de problemes infraestructurals i d'identificació, així com la proximitat a Ciutat que l'acaba de desfigurar.

Políticament creu en l'home; el seu partit seria aquell que potenciés l'home, que defensés els sistema natural de vida i que fos un poc corporativista.

Entén la política com la participació en els problemes quotidians de tots i que afecten a tots, però pensa que és un món que toca poc la realitat de l'home perquè està molt institucionalitzat i respon a interessos de sectors concrets i determinats, no a l'autèntica necessitat de tota la gent.

No li farem polític, a Antoni Pere. Una persona que té com a gran **il·lusió** arribar a escriure un llibre té poques feines dins el món de la cosa pública. Esperam que hi arribi prest.

L'única associació que ha aconseguit enganxar-lo és l'APA de son Ferriol.

Sol **llegir** diaris, concretament els de Palma i "El País", però confessa que no és massa afeccionat als llibres ni a la Música.

El **cinema** li agradava i hi anava molt però li ha decaigut i com més hi va manco ganes en té.

La **TV** li fa son; reconeix que és el seu sedant. Salva només les notícies de TV3, els informatius, els programes de debat i el futbol.

Dins la **cuina** li agrada tot lo mallorquí i especialment la porcella rostida.

Ha **practicat** futbol i tennis però ara només es dedica a seguir el futbol si juguen els altres.

Considera que no té cap **virtut** i com a **defecte** remarca la poca expressivitat.

No li preocupen els comentaris que els demés puguin fer sobre ell i n'arriba a passar olímpicament.

Valora la sinceritat per damunt tot i la seva il·lusió és veure els seus fills grans i que duguin un bon camí.

De *Pòrtula* li agrada la crítica, sobretot la que es fa als polítics perquè si és ben feta és constructiva; també les fotos antigues de la contraportada. El que més li agrada són els esports perquè no viu aquest tipus d'esdeveniments locals.

De **Marratxí** pensa que té problemes perquè és un municipi escampat i els 12 000 habitants obliguen a un repartiment molt gros de la inversió.

No és de cap grup **polític** i a nivell general es defineix de centredreta però la seva tendència a nivell municipal pot dependre de la persona que està al davant de la candidatura.

Per a Pau un polític ha d'estar dedicat al poble i ha de mirar per aconseguir el millor deixant de banda les ideologies; l'enfrontament entre els colors és el principal defecte que els veu. Pensa que quan ja han entrat a l'Ajuntament haurien de deixar les rivalitats i dedicar-se tots a fer feina per millorar el nivell de vida del ciutadà.

Biel

Restaurant Ca'n Llorenç

tancat els dimecres vespre i els dijous

tel 60 29 06

Principes de España - davant creuer sa Cabaneta
Es Figueral

DIFUNTS 1993

Parròquia de Sant Marçal

Esperança Vicens Pascual, 89
M^a del Carme Montoya Feba, 86
Bartomeu Riera Domenec, 69
Gabriel Nigorra Monterde, 89
Margalida Tur Tur, 85
Simón Romero Duran, 72
Hilario Ortega Blánquez, 86
Maria Palerm Torres, 83
Francisca Mora Saletas, 80
Maria Nadal Santandreu, 92
Jaume Santandreu Vich, 65
Joan Tramullas Comas, 84
Bartomeu Sastre Garau, 94

Sant Llützer-Es Pla de na Tesa

Joana Frontera Colomar, 72
Antoni Vidal Frontera, 44
Antonia Munar Jaume, 71
Maria Bosch Crespi, 77
Francisca Valverde Méndez, 92
Catalina Bosch Canyelles, 83
Mateu Serra Ribot, 87
Antonia Martorell Bennassar, 48
Jeroni Cifre Llompart, 76
Maria Concepció Ramos Ramos, 52
Macià Jaume Noguera (67)
Margalida Roig Planells (79)
Miquel Costa Roig (75)
Josep Vadell Cifuentes (37)

Sant Alonso Rodríguez-Pont D'Inca

Jeroni Cladera Joan, 94
Joan Company Simó, 87
Trinidad Padilla Killon, 64
Anja Latva, 62
Carmen Fernández Martínez, 67
Guem Mateu Busquets, 64
Francisca Màs Puig, 89
Catalina Pericàs Pocoví, 75
Joan Adrover Garau, 23
Antonia Salvà Frontera, 91
Antonia Claramonte Rotano, 79
Guillem Prats Serra, 22
Rafael Jaume Jaume, 85
Jose Adrover Marques, 82
Nicolás Caballero Egea, 55
Antonio Marín Díez, 17
Josefina Ocariz Alegre, 89
Teodora Fernández Losada, 82
Emilia García Jerónimo, 57
Antonio Servera Canyellas, 27
Vicente Guillem López, 89
Antoni González Sánchez, 58
Catalina Puig-Dullers Bosch, 91
Bartomeu Ramon Morey, 60
Miguel Homar Vidal, 29
Manuela Blanco Sanchez, 85
Antoni Bauzá Garau, 63
Maties Rebassa Llompart, 77
Luis Camacho Leal, 80

Joan Jordà Pocoví, 87
Margalida Pocoví García, 71
Josep Creus Canyellas, 82
Maximiliano García Benítez, 61
Jaume Cerdà Figuera, 87
Encarnació Arenas Marí, 60
Mateu Dols Vicens, 70
Aina Corbalan Sánchez, 40
Camilo Moia Medina, 67
Catalina Seguí Caldes, 90
Sebastià Hurtado Melia, 19

El Carme - Pòrtol

Antonia Reynés Serra (8-II)
Maria Canyelles Roca (3-IV)
Joan Canyelles (12-VI)
Biel Juan Bibiloni (4-VII)
Vicens Canyelles Serra (20-VII)
Maria Serra Pocoví (28-VII)
Joan Seguí (27-VIII)
Antonio Sánchez Marín (1-X)
Gabriel Marqués Capellà (11-X)
Gabriel Cloquell (23-X)
Joan Canyelles (13-XI)
Maria Palou Estarelles (5-XII)
Margalida Garau Serra (6-XII)
Rosa Bibiloni Amengual (13-XII)
Beneta Canyelles Canyelles (21-XII)
Bartomeu Garau Frau (23-XII)

Sebastià Hurtado

Joan Adrover

Antoni Vidal

Gabriel Marqués

Joan Canyelles

Vins i caves artesans brinden amb *Pòrtula* per uns bons darrers dies. 79 43 90 Es Pla de na Tesa

LA QUERELLA DEL REGIDOR ROMAGUERA TEXT ÍNTEGRE DELS DOCUMENTS DELS JUTJATS

Procedimiento: PREVIAS 114/93 04
JUZGADO DE INSTRUCCION
NUMERO DOS
PALMA DE MALLORCA

AUTO

PALMA DE MALLORCA, A TRES DE MAYO, DE MIL NOVECIENTOS NOVENTA Y TRES

ANTECEDENTES DE HECHO:

El presente procedimiento se incoó por querella por calumnia e injurias interpuesta por el Procurador Gabriel Tomás Gili, en nombre y representación de Miguel Romaguera Cañellas, contra Pere Amengual i Bestard, Miquel Bosch i Auba, Biel Massot i Muntaner, Joana Maria Matas i Alomar i Bartomeu Pou i Fiol; habiéndose practicado cuantas diligencias de investigación se consideraron esenciales para determinar la naturaleza y circunstancias de los hechos y las personas que en ellos participaron; dado traslado de las actuaciones al Ministerio Fiscal y Parte Querellante, el Ministerio Fiscal solicitó el sobreseimiento provisional del art. 641-1 de la L.E.Crim., y la Querellante calificó los hechos de constitutivos de un delito de calumnia y de otro de injurias graves.

FUNDAMENTOS JURIDICOS:

Que procede declarar el sobreseimiento provisional de las presentes actuaciones de conformidad con lo dispuesto en el art. 641 número 1 de la L.E.Crim., al no haber resultado debidamente justificada la perpetración de delito alguno y ello en base a los siguientes razonamientos: Primero.- Con respecto al delito de calumnias del que se acusa por el querellante debe señalarse que el delito de calumnia tipificado en el art. 453 del Código Penal como la falsa imputación de un delito de los que da lugar a procedimiento de oficio requiere según reiterada jurisprudencia que dicha imputación ha de ser precisa, concreta, terminante y determinada con la redacción del artículo que motivó la querella sino afirmaciones de carácter general pero ninguna imputación concreta; Segundo.- Con respecto al delito de injurias graves no se aprecia en el artículo ya citado y publicado por la revista "*Pòrtula*" la existencia de animus injuriandi que constituye el elemento subjetivo necesario para la tipificación del delito de injurias ya que en materia de crítica política, como es este caso en que se realiza una acerba crítica de la actuación política del querellante, concejal del ayuntamiento de Marratxí, se excluye en general la injuria aún cuando se empleen palabras desabridas, agrias o que hieran el amor propio de los supuestos agraviados, como se recoge entre otras en sentencia del Tribunal Supremo de 29 de enero de 1990, asimismo el Tribunal Constitucional en su sentencia de 15-02-90 determina "que el reconocimiento constitucional de las libertades de expresión y de comunicar y recibir información ha modificado profundamente la problemática de los delitos contra el honor en aquellos supuestos en que la acción que incide en este derecho haya sido realizada en el ejercicio de aquellas libertades, pues la dimensión constitucional de estas convierte en insuficiente el criterio de animus injuriandi, tradicionalmente utilizado por la jurisprudencia penal en el enjuiciamiento de dicha clase de delitos y cuya insuficiencia dimana de que en los derechos fundamentales que consagra el art. 20 de la constitución excede del ambito personal

por su dimensión institucional y porque significan el reconocimiento y garantía de la opinión pública libre y por tanto del pluralismo político propugnado por el artículo 1-1 de la propia constitución como uno de los valores superiores de nuestro ordenamiento jurídico", por lo que a tenor de lo expuesto procede acordar el sobreseimiento de las actuaciones, al no estimarse acreditada la existencia de delito alguno.

en atención a lo expuesto:

DISPONGO: Se acuerda el sobreseimiento provisional de las actuaciones.

Esta resolución no es firme y frente a ella cabe recurso de reforma ante este juzgado, que ha de interponerse en el plazo de TRES días.

Así lo acuerda, manda y firma D. JUAN IGANCIO LOPE SOLA, MAGISTRADO JUEZ del Juzgado de Instrucción número DOS.

DILIGENCIA.-Seguidamente se cumple lo acordado, doy fe.

AUTO Núm 96/93

(TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE LES ILLES BALEARS)

Ilmos. Sres.

Presidente

D. Guillermo Vidal Andreu

Magistrados

Da. Margarita Beltrán Mairata

Da. Magdalena Ferreté Solé

En la ciudad de Palma de Mallorca, a dieciocho de noviembre de mil novecientos noventa y tres.

HECHOS

1.-Por Auto de fecha 3 de mayo de 1993 dictado por el Juez Instructor, se decretó el sobreseimiento provisional de las Diligencias Previas no. 114/93, que dieron lugar a la incoación del presente rollo de apelación.

2.-Por escrito presentado por el Procurador D. Gabriel Tomás Gili, en nombre y representación de D. Miguel Romaguera Cañellas, se interpuso recurso de reforma y subsidiario de apelación contra el mencionado Auto, desestimándose aquélla y admitiéndose ésta por Auto de fecha 29 de Junio siguiente.

3.-Recibidas las actuaciones en esta Audiencia, se pasaron las mismas al Ilmo. Sr. Magistrado Ponente para us resolución.

RAZONAMIENTOS JURIDICOS

Como con acierto razona el Juez "a quo", las expresiones vertidas en el artículo "Quin espectacle" de la Revista "*Pòrtula*" de Marratxí, firmado bajo el seudónimo "Foner", se integran plenamente en el contexto de la libre crítica política, expuesta con mayor o menor acierto y con mayor o menor dosis de ponderación y buen gusto, pero, en definitiva, como extensión lícita y tutelable constitucionalmente de la libertad de expresión, a la que, con más amplio vigor, han de hallarse sometidos quienes, por mandato del pueblo y en su nombre, están encargados de la "cosa" pública, y, por ende, con deber de soportar voces públicas de disconformidad. No hay, pues, actividad delictiva alguna en la publicación del rotativo, ni mucho menos de aquel solo reportero que se ha negado a facilitar la identidad del autor material del artículo.

En consecuencia, EL TRIBUNAL ACUERDA: DESESTIMAR el recurso de apelación interpuesto por el Procurador D. Gabriel Tomás Gili, en nombre y representación de D. Miguel Romaguera Cañellas, contra el Auto de fecha 3 de mayo de 1993 dictado por el Juez Instructor, el que confirmamos en todas sus partes. Notifíquese la presente resolución al Ministerio Fiscal y demás partes personadas.

Así lo acordaron y firman los Ilmos. Sres de las anotaciones del margen.

Benvolguts subscriptors: *Pòrtula* ha rifat calendaris de l'Obra Cultural Balear. Cercau-vos a la plana 28

CALENDARI FESTIU

FEBRER

ACTES RELIGIOSOS I TRADICIONALS

Els darrers dies i el començament de la quaresma son uns dels actes més significatius del mes de Febrer.

Dia 2, festa de la Candelària, és una festa que els cristians commemoren la presentació de l'infant Jesús i la purificació de la Mare de Déu. Aquest dia es beneeixen candeles símbol de què Jesús és llum del món, aquestes candeles eren guardades per tal d'encendre-les quan agonitzava o estava en perill algun familiar, també era enceses els dies de tempesta

Dia 3, Sant Blai, aquest dia és tradició dur a beneir a l'església fruits pastissos, caramels etc. que menjats amb devoció alleugerien el mal de gargamella, s'unta també el coll amb oli beneït.

Dia 10, Dijous Llarder és costum i tradició menjar fava-parada amb ossos de porc i coques amb tallades.

El cançoner popular diu entre altres:

El dijous Llarder me vaig
llardar d'una coca amb xulla
que em varen donar.

Dia 12, dissabte de carnaval l'Ajuntament organitza, l'horabaixa

trui de carnaval pels petits, a la nit, pels més grans el ball de carnaval i el concurs de disfresses (des d'aquesta secció a les autoritats pertinents els il·luminam la idea de crear una rua pels carrers de Marratxí i per no fer fellò a ningú que sigui un any a cada nucli popular de Marratxí per torn)

Disfresses
maquillades
al Saló Maria

Dia 14 Sant Valentí " dia dels enamorats " es tradició fer un regal a l'enamorat-da en senyal de la seva estimació.

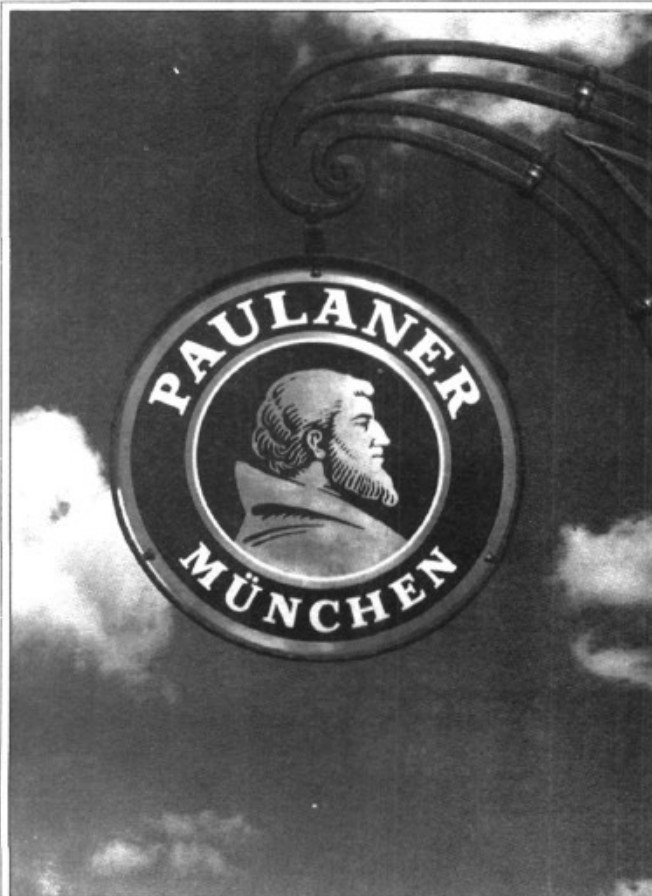
Dia 15, darrer dia de carnaval. A Pòrtol a les 18 h. organitzat per la tercera edat d'es Turó celebració de la festa de l'enterrament de la sardina, l'acompanyament sortirà des de sa Bassa cap a la Plaça " animau-la amb la vostra presència ben endoladets "

Dia 16, Dimecres de cendra. Aquest dia es celebra a totes les parròquies el començament de la quaresma, amb la imposició de cendra, que consisteix en un senyal de la creu que el capellà fa amb els dits empolsinats de cendra sobre el front del fidel, a la vegada que li pronuncia les paraules " Convertit i creu en l'Evangeli". Durant els 40 dies de quaresma són temps de reflexió, de penitència, de dijuni i d'abstinència que respecten els creients.

Són dies de dijuni tots els divendres de quaresma i dijuni i abstinència el dimecres de cendra i el divendres sant.

Podeu trobar mercat tots els dijous a Sa Cabana i el divendres al Pont D'Inca.

TOMEU

CONCESSIONARI
EXCLUSIU
PER A TOT BALEARS

**COMERCIAL
MONTYCARRERA**

Polígon de Marratxí

Tel. 79 76 09 Fax. 79 76 10

Vins i caves artesans brinden amb *Pòrtula* per uns bons darrers dies. 79 43 90 Es Pla de na Tesa

Pel finestró

... tu també hi pots sortir!
Envia'ns la foto que
vulguis o posa't en contacte
amb la redacció de **Pòrtula**.

El cavaller Tomeu "Crosta" a
les beneïdes de sant Marçal

Miquel Sans "Xisquet" va haver
d'organitzar el trànsit tot sol

Els quintos varen alegrar
l'estàtua de l'oller de Pòrtol

Jaume Sanxo Vich, del Bon
Jorn, sis espavilats mesos

N'Esteve i na Maria quan
poden són dos bons caminadors

Un establiment que ha
tancat les seves portes

Mn Teodor darrerament ha
visitat Marratxí diverses vegades

Els confirmats del Pla de na Tesa

Soldats, dimonions i angelets de la comèdia dels Reis

Quan hi ha quintos hi ha bulla...

Les tradicionals quines a can Gaspar del Pla

Benvolguts subscriptors: **Pòrtula** ha rifat calendaris de l'Obra Cultural Balear. Cercau-vos a la plana 28

VOCABULARI DEL FANG

Nova aportació a la bibliografia marratxinera

Enguany s'acompleixen deu anys de funcionament de la Fira del Fang. Per celebrar-ho des de l'Ajuntament tenen previst una sèrie d'actes que a hores d'ara encara s'estan perfilant.

Una de les coses que ja tenen en marxa és l'edició d'un llibre sobre ceràmica. Per aquest motiu parlem amb el seu autor, Pere Escafi, dinàmic personatge ben conegut dins totes les associacions de Pòrtol i que malgrat no nasqués al nostre poble hi té ben guanyada la carta de natura.

Pere, què és *Vocabulari del Fang*?

Consisteix en un recull de mots sobre el fang que molts d'ells són generals de tot l'àmbit cultural, com olla, i d'altres que s'han perdut a altres bandes i aquí s'han conservat degut a les ollereries. M'he subjectat més a les paraules d'ús generalitzat a tot l'àmbit lingüístic i a les que són més concretament localitzades a la nostra zona, Mallorca i Pòrtol.

Quina és la intenció de l'obra?

Una de les intencions era recollir paraules que possiblement per no estar molt utilitzades van desaparèixer i la joventut i els escolars no tenen medis de conèixer-les. Amb aquest vocabulari tant escoles com establiments que es dediquen a la venda de terrisseria podran conèixer la terminologia exacta i no donar paraules traduïdes com podria ser "senissero" que, lògicament, és cendra. En una paraula, conservar allò que tenim i és nostre, emprar les paraules correctes i no fer invents rars.

Com has estructurat el treball?

L'obra té dues parts, el recull lexicogràfic precedit per un índex temàtic de les paraules recollides en el diccionari. Els diferents camps temàtics són: accions, denominacions, elements de construcció, elements de terrisseria -instal·lacions, accessoris, parts de peces, materials utilitzats i objectes d'ús domèstic -casa, cuina, corral, decoració, instruments musicals i objectes variis.

Quin temps hi has dedicat, quina feina t'ha duit?

Feina, tot és feina, però hi he disfrutat i no he pensat en el temps i l'esforç que em podia representar. Si he de valorar les hores que m'ha duit té dos caires, el recull d'informació durant anys de les paraules que sentia pels carrers de Pòrtol i dins les ollereries quan anava a comprar els tests que es rompien i llavors una altra feina més sistemàtica de cercar documentació i comprovar. Aquesta darrera part m'ha duit set o vuit mesos, des d'abans de l'estiu.

Què creus que fa falta dins el món de les publicacions i de la promoció de l'olleria?

Hi ha una cosa pendent. A Marratxí hi fa falta un museu relacionat amb tot el tema del fang, una cosa de tipus etnològic. Ha de guardar des d'objectes antics fins a la representació de totes les peces; des d'un antic torn fins a totes les eines que s'han emprat.

Per altra part també es podria fer, tal vegada, una història de la ceràmica dins el nostre context. Hi ha coses disperses, però per aquí i per allà, faria falta tal vegada refundre-ho.

En Pere està entusiasmada. És la seva primera publicació i no dubta que no serà la darrera. El seu jovial esperit i les seves

Pere Escafi, l'autor
(foto, Pere Calet)

Plana
subvencionada
per la regidoria
de Cultura
de l'Ajuntament
de Marratxí

fomet

ferrada

Mostra
dels dibuixos
que il·lustraran
el vocabulari,
obra de
Miquel Escafi
Juaneda

Ribell de matances

ganes de participar ho avalen. Benvinguda sigui aquesta nova aportació a la bibliografia marratxinera.

Biel Massot i Muntaner

Vins i caves artesans brinden amb *Pòrtula* per uns bons darrers dies. 79 43 90 Es Pla de na Tesa

UNA PORTOLANA MISSIONERA VA AL PERÚ

Na Xisca Campins i Adrover va anar a ajudar als nins del Perú. Va partir el dia 29 de juny i va tornar dia 6 de setembre. Va estar tot aquest temps a un petit poble anomenat Huamachuco. Les seves tasques es feien a una *hacienda* anomenada Janasara Taita Pancho que vol dir l'amo en Xisco. Hi va anar acompanyada de vuit joves més de distints punts de Mallorca.

Aquesta va ser l'entrevista que li fèrem.

Pòrtula.-Com va ser l'experiència?

Xisca.-És una experiència molt enriquidora, a la tornada reconeixes tot lo bé que estàs a casa teva, i dónes més importància a coses que abans et semblaven insignificants. El més important és que aprens a no queixar-te tant i a donar més significat a les coses petites que t'envolten.

Pòrtula.-Pel teu gust, hi tornaries?

Xisca.- Pel meu gust hagués quedat allà perquè te'n adones que amb poc ets molt feliç, amb una rialla ets totalment feliç.

P.-Per què tornares, idó?

X.-Vaig tornar perquè tenia uns estudis pel davant i vull acabar-los.

P.- Fas contes tornar-hi després de la carrera?

X.-És molt difícil dir ara així, prendre tan envant una decisió. Pel meu gust m'agradaria tornar-hi.

P.-Hi havia gent com noltros?

X.-Sí, hi havia monges i capellans que feia bastants anys que ja eren allà.

P.- Quin tipus de vida tenen allà?

X.-Allà la cultura és molt diferent a la nostra, els pares tenen molts de fills perquè els fills ajuden a dur un *aguinaldo* a casa seva. Allà la seva vida la dediquen al camp a cultivar *papas*. El seu plat típic del dia de Nadal és *papas a la Huancaína*. En definitiva, duen un vida pobra perquè no tenen recursos.

SALÓ MARIA

El millor maquillatge
per als darrers dies

Cursos d'automaquillatge
Horari a convenir

C/ Albert Castell, 21 Tel. 60 29 18
Pòrtol

Benvolguts subscriptors: *Pòrtula* ha rifat calendaris de l'Obra Cultural Balear. Cercau-vos a la plana 28

P.-Quins mitjans de transports tenen?

X.-A peu i mules, jo personalment anava amb una mula anomenada *Justa* i la gent camina descalça i amb *yanguis* que són unes sabates de goma i trinxes per damunt el peu.

P.-Quina era la vostra missió?

X.-Recollir aquests nins i dur-los a Janasara, allà els varen ensenyar activitats com dinar correctament (amb plat i tassó), nedar, fer estels amb matèria d'allà, titelles, fer dibuixos amb coses de Mallorca i altres coses que els fossin útils.

P.-Duien sempre la mateixa roba?

X.-Sí, i quan trobaven que la roba era bruta, ells i no els seus

pares s'encarregaven de rentar, estendre i dutxar-se.

P.-El dia de la tornada com va esser?

X.-Va esser d'alegria perquè tornava a casa i de tristor perquè els deixava i va esser una experiència inoblidable i que penso que no hi ha res que em pugui ensenyar tant.

Xerrant i xerrant ens va contar que l'havien feta padrina jove de dues nines, Joana i Elisabet, que està en contacte amb elles i les -Allà -afegeix na Xisca- també batien, casen i combreguen, tenen la mateixa religió, tots creuen molt en Déu.

*Xisca Aguiló i Roig
Neus Bibiloni i Vich
Catí Català i Serra*

restaurant

BRISTOL

Aero Club de son Bonet

*celebracions i dinars d'empresa

*noces i comunions

*servei de tennis i piscina

Son Bonet tel 60 11 46 Es Pont d'Inca

PAPERERIA

c a r m e

OBJECTES DE REGAL
MATERIAL ESCOLAR

C/ Marqués de Belgida 1 ES FIGUERAL

Ses Rotes

forn - pastisseria

Pa pagès d'en Jaume Dols de sa Cabaneta
i pastissos d'en Garau

De dimarts a divendres, de 7 a 13 h.
Dissabtes i diumenges, de 7 a 14 h.

Rev. Joan Vich / cantonada València
Tel. 60 22 70 PÒRTOL

Vins i caves artesans brinden amb *Pòrtula* per uns bons darrers dies. 79 43 90 Es Pla de na Tesa

PLA DE NA TESA JUVENIL

FUTBOL

Els representants a la III regional no han començat gens bé l'any, ja que dels dos partits jugats no han aconseguit puntuar, per tant això va que perdin posicions respecta al mes passat. Els que no perden el tren són els equips juvenils, que segueixen lluitant per no perdre les primeres posicions, aquest mes coneixerem a l'equip de l'U. E. Pla de na Tesa.

L'equip de mantenir aquest bon joc, podria retornar a la categoria perduda la temp. passada, la directiva encerta col·locant a un home del club a la direcció tècnica de l'equip N'Antoni Maldonado i de segon el seu germà Salvador, N'Antoni és un home que coneix a la perfecció els jugadors ja que en els transcurso de las temporades ha passat per les distintes categories de l'U.E. Pla de na Tesa, la seva experiència ha donat un aire de bon joc, formant un conjunt disciplinat, aquesta disciplina fa que els jugadors formin una pinya al costat del seu entrenador, la moral és molt alta dins la plantilla que tenen com objectiu fer primers i retornar a segona, fa mal dir qui és el millor o el menys bo, els màxims golejadors són Kique i Manolito, en Fernando Machado, Andreu Cortes, Joan Carles Maldonado i Joan Tomas (capità) són uns dels puntals de l'equip, la plantilla esta formada per Miquel, Ferri, Kiko, Marcos, Joan, Fernando, Joan, Alberto, Lluís, Oli, Leo, Dani, Andreu, J.Carles, Tomeu, Ura, Luis, Manolito i Kique.

JOAN DE SES CASES NOVES UN VETERA I UN BON CAPITA

Aquest mes hem elegit per parlar de futbol i un poc de tot, a Joan Tomàs d'es Pla de na Tesa conegut per Joan de ses cases Noves, jugador juvenil de l'U.E. Pla de na Tesa, Joan es un jugador polivalent al terrenys de joc i fora d'ell, en Joan té 18 anys, fa nou anys començà a jugar a futbol, sempre amb el Pla de na Tesa, en Joan és del Barça quan l'entrevistam esta que al·lucina amb els cinc gols que l'endosar al R. Madrid, com a bon culé espera que el Barça guanyi el quart campionat de lliga i confia que sigui campió d'Europa, li agrada jugar de defensa central o de lliure és el lloc que actualment juga, però ha estat un jugador que mai ha protestat quan l'entrenador la canviat de lloc inclòs de porter, sol anar a tir segur quan es compromet, el seu temperament fa, que s'ha aguantat fins que explota, relaciona bé amb els altres, pateix de tranquil malgrat no ho sembli, es sentimental, quan fou una al·lota li agrada dir-li un dels piropos de moda "quin mammam tens" i mirar-li els ulls i la boca, el nom de Cristina o Marina al mig del cel a un mes d'agost es el seu somni, tulipans i roses són les flors preferides, no podia ser de menys com Leo que es, el Llom amb col, un poc de whisky o qualche còctel és lo preferit escoltar Rock dur o "heavy", en especial la música de "Metallica", "Neil Young" estudia Biologia i Química, voldria ser Agrònom, veu el futur amb optimisme, malgrat els problemes de sempre, troba que seran molt mals d'arreglar ja que els a portam d'herència per acabar en Joan vol demanar que al menys per les festes els joves de tot Marratxí s'agrupin per així estar més units i poder ajudar-se per qualsevol problemes de la joventut a Marratxí.

Perfumeria i Estètica

GENI

Neteja de cutis
Depilacions
Tractaments facials

Reservau hora

C/Gràl Franco 2A

Tel. 79 51 13

Es Pont d'Inca

Liceu A d'iniciació

FUTBOL SALA

Amics del Futbol Sala un mes més amb vosaltres, començarem amb els equips senior que juguen dins primera, dins el mes de gener començà el Play-Off de descens a on participen el tres equips pontdinquers, destaca la golejada del Pont d'Inca a l'equip llosetí Polcapo per 7-2, un partit que no va tenir color, el nostre representant jugà un partit molt complet, des del principi l'equip es situa bé dins la pista, controlant a l'equip adversari que poc podia fer davant el bon joc local, aquest bon resultat fa que el Pont d'Inca encapçali la classificació, seguit del Bar Cas Ferrer que en el partit de rivalitat pontdinquera contra la Cabana, guanyà per 2-1, el partit no va ésser brillant però sí emocionant per lo just del marcador.

Dins les categories de futbol sala de Base segueix molt disputada així estan els nostres equips. El Liceu B d'iniciació s'ha col·locat en segon lloc, igual que els benjamins del grup B que van a tan sols un punt del primer P. Poveda, dins el mes vinent jugaran entre ells dos i amb tota seguretat es disputaran el primer lloc. El proper mes dedicarem el comentari a aquest partit i a l'equip. El Liceu A d'iniciació, quina meravella, el partit jugat dins Valldemossa contra l'amfitrió, malgrat perdessin en el darrer minut per 5-4, jugaren un bonic encontre, cuitant les ordres de la banqueta, lluitant tot els balons que disputaven, el resultat més just era un empat, però així es la grandesa de l'esport a més a més encaixant amb esportivitat la derrota. Els benjamins de segona del grup A van

classificats al mig de la taula amb quatre partits guanyats i cinc de perduts això en quant als equips del Liceu. Mentrestant que tant els benjamins i els infantil estan en vuit punts cada un, amb quatre partits guanyats, els equips del grup d'Esplai Fullarasca els infantils i els cadetes, duen el campionat bastant bé, igualment que l'equip de cadetes de sa Cabana, ja que el seu lema es participar. fins el mes que ve.

M.A.

TAEWONDO

MESTRES I ALUMNES DE L'ESCOLA RAFEL OLIVER

MEDICINA I ESPORT

Avui en dia es sabut o s'hauria de saber, que la pràctica d'un esport sense haver-se fet una revisió física esportiva, es altament arriscat, ja que es pot patir alguna malaltia o qualche tipus de defecte que si no es detectat

en principi pot dur fatals conseqüències

L'esport junt amb una dieta equilibrada, és la millor forma de gaudir d'un bon estat de salut, en el nostre país per desgracia la medicina esportiva és molt desconeguda i tant sols la tenen en compte els esportistes i equips d'elite.

Quant una persona decideix fer esport, en primer lloc a de passar per una revisió física esportiva, ja que una cosa es voler practicar un esport i l'altre molt distinta es estar capacitat per poder fer-ho.

Com a responsable de l'escola de Taekwondo Rafel Oliver me preocupa l'estat de salut dels meus alumnes ja que d'això en depèn sobre tot la prevenció de lesions, el rendiment i els resultats que puguem aconseguir.

A partir del mes de gener l'escola de Taekwondo compta amb l'assessorament mèdic dels doctors físico-esportius Bartomeu Marí i Teo Cabanes. Aquest assessorament és en exclusiva per als alumnes de Taekwondo, tenint una certificació d'assistència per als majors de setze anys.

RAFAEL OLIVER.-

PODA DE PALMERES

Tomeu Català
tel. 60 27 20

VOLEIBOL

L'equip de cadetes del C. Voleibol Pòrtol han aconseguit l'objectiu, de classificar-se per jugar la segona fase dins els deu primers de Mallorca.

El passat dissabte dia 29 jugaren el darrer partit de la primera fase, quedant ni més ni manco que al tercer lloc de la classificació, un lloc que per tothom abans de començar la lliga era un somni, però jornada rera jornada es convertia amb una realitat, demostrant que la feina i el sacrifici ha valgut la pena. L'equip portolà ha estat la revelació dels tres grups de cadetes Femení.

En quant a la segona divisió Femenina absoluta també arriba al seu final, a on les nostres representants del voleibol Pòrtol i del Figuerol participen, el balanç esportiu a estat entre les dues cares, mentre la S.E. Figuerol ha quedat al darrer lloc, malgrat l'esforç de tot l'equip, la falta d'experiència s'ha deixat notar a l'equip, l'esportivitat ha estat la nota destacada, ja que a cada partit encaixaven amb molta esportivitat la derrota. En quan a l'altre equip esta d'enhorabona el C.V. Pòrtol per ser la primera temp. no pot haver anat millor, quedant a mitjan taula classificatòria, les jugadores han gaudit molt de la nova experiència obtinguda, l'equip ha mantingut un bon nivell de joc fent partits de molt de mèrit que en el transcurs dels mesos hem anat publicant. El partit que jugaren dins Bunyola va esser molt emocionant el marcador no reflexa el que va passar dins la pista, perderen per un tempteig de 3 sets a 1, uns dels altres partits emocionants d'aquesta

segona volta va esser el que disputaren dins Sant Joan, amb anècdotes molt curioses una d'elles va esser que l'equip portolà perdé fent més punts que les contràries i si no mireu el resultat, els parcials foren primer set 7-15, segon set 16-14, tercer set 10-15 i quart i definitiu 15-12 si sumau els punts veureu que el nostre equip va fer 56 punts mentre que l'equip santjoaner en va fer 48, l'altre va esser les condicions en que trobaren les instal·lacions sense vestuaris ni tan sols banqueta per l'equip, la pista era la plaça del poble i des d'aquestes pàgines fèiem vots per que els responsables pertinents esmenin tals barbaritats.

Quant a l'equip de Can Farineta, ja ha començat el campionat. Les coses no els han anat gaire bé ja que el primer i únic partit jugat l'han perdut.

AQUEST MES DESTACAM

TERESA MARIA SILVENTE EXPOSITO DEL PONT D'INCA NOU

L'atleta mallorquina, Teresa Silvente es prepara a tope per participar un any més al campionats de Balears que es celebraran el proper 13 de febrer a Menorca i els campionats d'Espanya de Fondo "Camp a Travessa" que es celebraran a San Sebastian, na Teresa té 19 preciosos anys, fa sis anys que es va aficar al món de l'atletisme, començà amb el club Hermes, per després passar a la disciplina del club Palma SYP fins al dia d'avui, la trajectòria de na Teresa és molt positiva ja que l'any passat aconseguí dos importants segons llocs, un a la "Challenge" de Cross de Balears i l'altre al campionat de Mallorca, aquesta temporada no pot haver començat millor, malgrat esser el primer any de promesa, va fer primera a la "Challenge" de Cross de Alcúdia i al Cross de Sencelles i tres segons, a Calvia, a l'homenatge a Mateu Domínguez i el passat dia 22 al campionat de Mallorca celebrat a Palma (Son Pardo) destacant a les distintes carreres en què ha participat, Manacor i Inca, tenguent com a rival la gran veterana de darrer any de promesa Soledad Mateo, en Mateu Domínguez sumament conegut al món de l'atletisme és el seu entrenador fent de na Teresa una gran promesa de l'atletisme Mallorquí femení. Des d'ESPÒRTULA et donam l'enhabona i et desitjam molta de sort.

CLUB NORD DE TIR OLÍMPIC

Tirades i campionats prevists a les galeries de tir de son Frau:
febrer

dia 6, Pistola foc central i 9 mm.

dia 13, Pistola lliure

dia 13, Pistola Standard

dia 20, Armes històriques i cart. metàl·lica

dia 27, Carrabina Match. Campionat Social Nord

dia 27, Pistola velocitat

març

dia 6, Pistola foc central i 9 mm.

dia 13, Pistola lliure

LLIGA 93/94

-En la categoria senioor hi ha que destacar el primer lloc assolit pel Pla de Na Tesa "B" al final de la lliga regular. Dels 14 partits jugats n'han guanyat 12 i n'han perdut 2. Ara han de disputar el play-off per pujar de categoria.

En el Pla de Na Tesa "A2 en canvi no li han sortit les coses massa bé. Dels 12 partits jugats, 2 han estat victòries i 10 han estat derrotes. Han ocupat la penúltima posició. Ara disputaran el Trofeu Jordi Juan.

-L'equip Juvenil Masculí no ha començat l'any molt bé, però segur que ho arreglarà ràpidament. Dels 15 partits jugats, n'ha guanyat 9 i n'han perdut 6. Estan classificats en 4 lloc.

-L'equip cadet Masculí està realitzant una gran millora del seu joc, prova d'això és el gran partit que feren envers el Perles de Manacor, a qui guanyaren per 56-46. Han disputat 9 partits n'han guanyat 1 i n'han perdut 8. Estan classificats en desé lloc.

-L'infantil femení segueix el camí de bon joc, dels partits jugats, n'ha guanyat 5 i n'ha perdut 3. Estan classificades en quarta posició.

-L'infantil masculí segueix la seva trajectòria ascendent dels 7 partits jugats, 5 han estat victòries i 2 han estat derrotes. Estan classificats en tercer lloc.

-El Mini femení està aconseguint poc a poc el seu ritme de joc. Dels 9 partits jugats, n'ha guanyat 1 i n'han perdut 8. Estan classificats en 13 lloc.

-Els equips Baby Masculí i Femení han disputat 3 partits cada un, i poc importa si han guanyat o han perdut, el principal es que juguen i es diverteixen tant ells com els seus pares.

CAMPAMENT AL PORT DE SOLLER

Del 2 al 5 de gener es realitzà el campament que va organitzar el CC.B. Pla de Na Tesa al Casal del Port de Sòller. Hi prengueren part una trentena d'al·lots acompanyats per 6 monitors i ho varen passar d'allò més bé. Es feren activitats esportives durant el dia i vetlades per la nit, i on no hi faltà el famós joc de l'ànec i els seus protagonistes "Emilio Aragon, Fleki i les oquets".

Els al·lots tornaren a cases molt contents i amb un bon grapat de son.

INTERCANVI DE BASQUET

Durant els dies 19 i 23 de gener l'equip Cadet Masculí es desplaçà a terres andorranes per realitzar un intercanvi amb l'equip del Festina Andorra. Entre d'altres activitats els joves podran gaudir d'un entrenament de l'equip de l'ACB el "Festina Andorra" i també aprofitaren per anar a l'estació d'esquí de Pal per practicar aquest esport.

Des d'*Espòrtula* vos desitjam molta sort.

**G
U
I
N
E
S
S**

El C.B. PLA de Na Tesa ha sortit al llibre dels Records Guinness. Enhorabona.

Vins i caves artesans brinden amb *Pòrtula* per uns bons darrers dies. 79 43 90 Es Pla de na Tesa

LLENGUA, SENADORS I SÍNDROME DE DOWN

El seu nom és Helen, i té la síndrome de Down. És de nacionalitat suïssa, fa només tres anys que viu a Catalunya i aparegué a la passada Marató de TV3 parlant un correctíssim Català. Nosaltres, en canvi, tenim senadors que el desconeixen en tota la seva extensió. Desconeixen que és la llengua pròpia i oficial d'aquestes illes; i no tan sols això, sinó que fins i tot podríem afegir que l'insulten ademés d'atacar-lo per allà on és més feble i fer perillar així, amb un cop d'esmena, la feina feta durant anys en el camí de la seva normalització al nostre país.

Què en podem esperar de tenir senadors d'aquesta mena? Cap a on anirà l'estat el dia que governin senyors de tan gran incultura? I les nostres illes? Com han quedat davant els catalans i valencians al veure que els senyors del partit del nostre govern proposaven tal coi? En principi es pot pensar que el ridícul el feren ells, però per extensió hem estat tots al no alçar més veus contra tan gran insult cap el que és la base de la nostra cultura i identitat. I és que, pel que es veu, qualsevol pot ésser senador, fins i tot aquells que mereixen no tenir ni l'EGB més bàsica que pugui existir. El més greu de tot, i és el que ens hauria de fer reflexionar a tots, és que més enllà del que són visions de partit, hi ha una sèrie d'elements bàsics sobre els que ningú s'hauria d'atrevir a discutir. Els que menys ens costa d'entendre són les veritats matemàtiques, les físiques.... La llengua també forma part d'aquest conjunt de certeses que ningú hauria de gosar tocar i que ells acaben de ferir. Així han aconseguit, alhora, confirmar al món exterior el tòpic de que aquí, la nostra cultura no va més enllà de l'hotel de ciment sobre les roques, el sol, la platja i el xiringuito. Per desgràcia, aquesta cultura certament pareix ésser la dels esmentats senadors. Per sort, no és la de la resta de nadius del país. El que em costa d'entendre és com no va dimitir automàticament el Conseller de Cultura. Em resultaria impossible formar part d'un govern i formar coalició amb un partit els representants del qual són capaços de cometre tan gran atemptat cultural. A mi m'hauria ferit en el més profund.

I a dalt he dit de nadius perquè Helen també és tot un exemple per a tots aquells que han vingut a instal·lar-se al nostre país i del qual en són hostes. Quants de no nascuts aquí coneixeu? Quants fills

d'immigrants? Quin temps fa que viuen aquí? Quants d'ells entenen la nostra llengua? Quants al parlen? Quants l'escriuen? Si heu contestat aquestes preguntes i pensau o recordeu el cas de na Helen, no caldrà que faci comentaris. El més indignant de tot és que molts cops no fem cap esforç per la gent que viu amb la síndrome de Down i en canvi, cada dia siguin milers els exemples de l'equivocat esforç de girar la parla cap els que no tenen (i no fan cap esforç per entendre) el Català com a llengua nativa. Més valdria fos a l'inrevés i tenguéssim tots una mica de cura per tal de construir un món on nosaltres i els que duen dintre seu l'esmentada síndrome poguéssim conviure amb correcció i dignitat. Ells han demostrat tenir molta més capacitat d'adaptació al nostre món que nosaltres al seu. Ens estan donant una lliçó, fins i tot en un impensable per a molts camp de cultura i saber com és la llengua.

Què en podem treure de tot plegat? Que coneixem amb certesa l'insconscient lingüístic que dorm dins el partit popular, que els seus senadors necessiten ràpidament tornar a començar l'EGB més elemental, i que tenim molt, però molt que aprendre dels que viuen amb la síndrome de Down. Alguns, encara que resulti increïble, fins i tot Català.

Gabriel Angel Vich i Martorell

FELIÇ ANY NOU

L'any acabava. La plaça era plena de gent que el despedia fent festa. Salutacions, rialles, balls, els sentiments es desbordaven, l'atenció sempre centrada en la bellíssima esfera que, implacable, anava marcant els minuts.

Un balcó s'obrí i es feu un gran silenci. El venedor d'il·lusions hi aparegué. L'emoció li pujava des de la cintura i volia estrangular-li la veu, però ell sabia que no podia fallar que es devia a tota aquella gent que l'havia recolzat i començà a parlar.

-Amics, l'any acaba, queden pocs moments per a que dotze campanades marquin la seva fi. Però no vos preocupeu. Entre tots ho hem aconseguit, i darrera ell arribà un any nou, un any sense estrenar, un any sencer, amb 365 dies, cada un dels quals disposarà d'unes hores de claror i unes de fosca. Si be començarà un poc

MÚSICA VISTA

I.- La interpretació de les obres vocals anteriors al segle XIX és motiu d'estudi i tema de debats. Sembla clar que la visió romàntica s'ha de substituir per una més pura i refinada. Emma Kirkby en seria un model a seguir.

II.- Emma Kirkby ha tornat a Mallorca amb el London Baroque. La presència de la soprano anglesa sempre és un esdeveniment memorable.

Encara no ha partit i ja l'enyoram.

*PERE ESTELRICH
I MASSUTÍ*

fred, pot-ser fins i tot ventós i passat per aigua, tingueu paciència, perquè poc a poc el sol anirà encalientint més i més, les hores de llum seran més llargues i veureu com la vida bull, com l'aigua salta pels torrents, com els arbres reverdeixen i la terra dóna fruits abundants. Les temperatures aniran pujant i arribaran visitants d'arreu el món que multiplicaran els vostres beneficis. Més tard la calor serà tan forta que podreu per fi banyar-vos en les netes aigües d'aquest mar tan hermós que ve a besar la terra. A les nits hi haurà fresca per a que les vetllades i les ballades en puguin ésser protagonistes. I quan la presència de la calor s'allargui massa els cels s'ennuvolaran, caurà una aigua refrescant, l'olor de la terra canviarà i l'any esclatarà de bellesa per donar els seus darrers fruits. Per això despedim amb alegria l'any que se'n va, perquè, amics, per a tots vosaltres arriba.... un any nou tot sencer! que sigui molt feliç!

TRENCAPINYONS

Cartes Obertes (<< pag. 2)

(a) Per finalitzar, junt l'apreci sens voreres, animar-vos a mantenir-se en la lluita i l'encomi fervent per tenir sempre la mirada a l'endavant. Els qui manifesten rebuig, potser el tren al seu poble vaja buit.

Com sempre, des de l'endins, una cordial abraçada.

AMADOR GRINYÓ I GUZMAN

(b) l'únic que ens preocupa és que paguin o no.

4.-Hi ha llibertat d'expressió i de publicitat, pel qual, si una empresa es vol anunciar a qualsevol mitjà, ho podrà fer sense que per això signifiqui que està finançant una banda terrorista.

Senyors, si volen dir res, donin la cara a través dels mitjans de comunicació, no en forma d'anònim, perquè els que avui en dia van amb la cara tapada són el skins, vostès també poden tenir la seva publicació, ningú els dirà res, perquè estam davall el manament d'un govern que és l'únic d'Europa que no té lleis antifascistes, i perdonin, però la redacció de l'anònim recorda el temps del "generalísimo".

Per una altra part, aquesta empresa ha estat anunciada a altres mitjans de comunicació escrits en castellà, i cap grup extremista català ens havia amedrentat d'aquesta manera, ningú ens va posar una pistola al cap perquè ens anunciàssim a L'ESTEL i ara des del meu punt de vista personal, que no té perquè esser el mateix que el de l'empresa, que vos importa si vull llegir un diari en la meua llengua, jo faig cas als articles que m'interessa i als que no pas de llarg, com a qualsevol altre diari.

Si no voleu llegir L'ESTEL no estau obligats a fer-ho, és anticonstitucional amedrentar la gent.

Ja estic cansada d'escriure, he perdut massa temps amb vosaltres que no vos convé publicitat de franc.

Encantada de posar-vos les coses clares.

Adéu.

Una pobre anunciada.

(c) té la seu a Madrid. Cosa que pareix molt possible vengui aprovada.

LLUITAR PER LA NOSTRA FARMÀCIA ÉS FEINA DE TOTS ELS PORTOLANS.

Associació de veïnats La Pua

(d) 300.000 empreses han desaparegut en la darrera dècada socialista, i les petites i mitjanes empreses que queden -fruit de l'esforç, la imaginació i els sacrificis de magnífics exemples provinents del món laboral- l'únic que desitgen és treballar i esser ben governats. Així de senzill. Ara que està d'actualitat el desastre financer de Banesto, xifrat en uns 605 milions de pessetes, ens demanam: On han anat a parar els quasi 39 bilions de pessetes del deute públic de l'Estat, equivalent al 61% de la riquesa nacional? Si s'han d'evitar sangries, actuem ja, però sense distraccions de menys importància. Quantes empreses més, amb els seus llocs de treball, han de desaparèixer, o esser venudes a preu de saldo al capital estranger, perquè aquells, uns pocs, que pretenen igualar-nos a tots en la mediocritat quedin satisfets? Julián Marías, una de les nostres mentes privilegiades, apunta: "Es pot prendre seriosament als que representen les idees polítiques que han tengut el fracàs més espectacular dels darrers dos o tres segles?" Trobant-nos a quatre anys del centenari de la nostra guerra contra els Estats Units, i de la pèrdua de Cuba, Puerto Rico, Filipines i Guam, amb la desmoralització i seqüeles conseqüents, el panorama actual és igualment ombrívol en tots els ordres. Ara més que mai hi ha que apel·lar a la nostra capacitat d'entusiasme -l'actitud mental positiva- tractant de reduir l'Estat, i el seu control de les nostres vides, al mínim indispensable. I a viure en una societat més lliure i més justa. Amb un atur triple al de la resta dels països de la OCDE és il·lògic pensar que una vaga és la solució. En les urnes de les properes votacions, bé podrien inscriure aquesta frase cervantina: "Tu mismo te has forjado tu propia ventura".

Atentament,

José L. Montesinos

TRÀNSIT... I ALTRES COSES

En el programa electoral dels *Independents de Marratxí* hi apareixia, com uns dels punts bàsics a resoldre al nostre municipi, el problema del trànsit. Es veu que a l'hora de prometre coses, segons quins polítics, no saben mesurar o preveure la capacitat de les pròpies forces. També som conscient que algú em podrà dir que el món no es va fer en dos dies. Però la veritat és que ja duim gairebé tres anys de legislatura i en aquest municipi sembla que ningú hagi posat fil a l'agulla en aquest -i en molts d'altres- assumptes.

Un problema gairebé congènit el tenim al carrer Olesa de Sa Cabaneta. Passar-lo sense dur-te'n un ensurt o deixar-hi un mirall retrovisor és gairebé un miracle. Ja sé que el problema és difícil. Però deixar-ho de banda no condueix a cap solució. El *PSM-Nacionalistes de Mallorca*, arran de les obres de construcció del clavegueram, ja varem proposar una possible reforma del trànsit a Sa Cabaneta. La veritat és que alguna cosa s'haurà de fer. La cosa no pot seguir així. És cert que bona part dels problemes són deguts a l'incivisme dels conductors -cosa, evidentment, no imputable a l'ajuntament- però és deure de l'ajuntament vetlar que l'incivisme d'uns pocs no perjudiqui la majoria. O bé cal més vigilància, a fi i a efecte, que el qui ha de cedir el pas el cedeixi i no es resolgui la pugna com si fos un combat de voluntats. O per traduir-ho a un llenguatge pla i vulgar: provar-se qui els té més grossos; excessos de velocitat sobretot per la nit. O bé cal pensar en una hipotètica reforma. Ja sé que una reforma pot tenir un cost electoral per a la majoria municipal. Però és responsabilitat d'un equip de govern prendre les mesures que calguin per millorar una cosa que no va bé. Sempre serem a temps de tornar a la situació d'ara. I si la reforma que es faci es planteja amb seny i racionalitat i fracassés serem els primers a lloar la valentia de l'ajuntament per afrontar un problema. Tornar a la situació inicial no s'hauria de considerar una derrota. S'ha provat una alternativa i no va bé. I punt.

Un altre problema que darrerament s'ha agreujat és la sortida de la carretera de Sa Cabaneta-Pòrtol a la carretera d'Inca al Figuerol. Cada dos per tres hi ha vidres. Els cotxes que vénen de la banda de Santa Maria ho fan, a vegades, a una velocitat excessiva. La descongestió de la carretera per mor de l'autopista fa que la velocitat amb què es circula per la carretera vella d'Inca sigui molt superior. I no hi ha cap disc que faci reduir la velocitat. Caldria demanar-ne un a la direcció provincial de trànsit.

I no en parlem de les reivindicacions dels habitants del Pont d'Inca Nou: la rebxa contínua, la limitació de la velocitat, etc. etc...

Curiosament, mentre escrivia aquest article, m'ha telefonat una ciutadana del Pla de na Tesa tota preocupada perquè al carrer General Weyler els cotxes circulen a una velocitat trepidant cosa que suposa un perill per als infants de la zona. Em remarca, aquesta ciutadana, "S'haurà d'esperar a una desgràcia per solucionar-ho?"

Postil·la final

S'ha acabat el 93 -l'any Miró- i no hem vist que el nostre ajuntament hagi mogut un pèl per organitzar un acte de memòria a aquest català universal que va triar l'illa de Mallorca per viure-hi. No entenem com l'ajuntament i en concret l'àrea de cultura, plena de personal que cobra com a qualificat i personal subaltern, no ha aprofitat l'avinentesa per organitzar un acte commemoratiu i d'homenatge a l'insigne pintor. Deu esser dels pocs ajuntaments de Mallorca que no han fet res. S'haurien pogut fer moltes coses: treballs a les escoles, ja sigui bé un concurs de pintura, exposicions mironianes, o qualsevol "centre d'interès" que diuen els pedagogs que tengués com a eix central la figura de Miró. Conferències, diapositives... Al nostre terme hi viu un eminent pintor que ha publicat coses sobre Miró, l'ajuntament ho ignora. És clar, cal tenir una mica de pipella, una mica d'imaginació, una mica d'esperit de servici... i això no abunda al nostre consistori.

Tampoc no s'ha fet res de d'homenatge a Josep Maria Llompart... Potser l'ajuntament nostre -alguns membres dels quals presumeixen de ser nacionalistes- no li interessa massa donar a conèixer la personalitat humana i poètica d'un home que ha servit al nostre país amb els seus versos, amb els seus exemples, amb la seva actuació cívica... És que tanmateix no hi va ningú, s'excusaran? En una altra ocasió ja els direm com s'han d'organitzar els actes culturals...

RAFAEL CRESPI

ZEN: LA MEDITACIÓ TRANQUIL·LA

Els passats dies 19, 20 i 21 de novembre unes 30 persones varen fer un curset intensiu d'introducció al **Zen**. A la casa destinada a la Interiorització que les religioses Franciscanes tenen a Marratxinet. Alguns sabeu en que consisteix el **Zen** (i sols es pot saber experimentalment), a uns altres us sonarà remotament i a una majoria li resultarà totalment desconegut el terme, però no, sens dubte, el que s'hi amaga darrera, com ara veurem. Aleshores vegem que és el **Zen**.

El seu bressol és el Japó, si bé originàriament neix a l'Índia de la mà de Buda Shakyamuni. És necessari doncs pertànyer o professar la religió budista per practicar la meditació **Zen** (Zazen)? El **Zen** no interpreta res, sols suggereix una manera de concentrar-se i relaxar-se perquè es pugi experimentar la naturalesa essencial d'un mateix. Directament. Sense interpretacions. Independentment de la ideologia, filosofia, religió, creences, o l'absència de totes elles. El **Zen** surt a camí a l'home i dona insatisfets que simplement cerquen trobar el sentit de llurs vides. I aquest sentit no l'aporta el **Zen**, sinó la vivència interior de cadascú. El **Zen** sols aporta els mitjans (molt simples: una postura, una manera de respirar). El creient en sortirà molt reforçat dins la seva fe. Aquesta deixarà de dependre del seu "exterior" (mitjançant la resolució de conflictes filosòfics i/o teològics, aquests passaran a un segon terme). El món de la "forma" cedirà el seu lloc al "fons", font de tota "evidència" i comprensió profunda (PERQUÈ ÉS VISCUDA) de les mateixes escriptures de qualsevol concepció religiosa, o no religiosa, l'agnòstic o ateu anomenarà "experiència del Jo", "Consciència Còsmica" etc... l'expressió no importa.

El **Zen** deixa de banda l'especulació, l'argumentació i la teorització i es preocupa únicament de la il·luminació interior (satori). Per a disposar-se a rebre-la, hom se serveix del zazen o meditació tranquil·la. Paradoxalment aquesta meditació potencia per si mateixa enormement una vida de servei i treball com l'exemple més perfecte d'activitat. El seu esperit impregna al Japó elements tan importants com ara la cerimònia del tè, els arranjaments florals, la jardineria i les famoses arts marcial. Alguns psicòlegs i psiquiatres (Gustav Jung, Erich Fromm, etc) han analitzat positivament el **Zen** des d'un punt de vista fins i tot terapèutic, per tal com amb la seva pràctica hom ateny un coneixement personal i intuitiu del significat de la seva existència, que és el terme de qualsevol psicoteràpia i psicologia clíniques. El mateix succeeix amb els trastorns psicossomàtics (fruits del nostre stress, ansietat i manera ambiciosa de viure):

Buda va començar pel camí de l'ascetisme imposant-se mortificacions i privacions com mai s'havien practicat abans, incloent llargs dijuns. Però no aconseguí arribar a la il·luminació per aquest camí. Exhaust i mig mort de fam decidí aleshores seguir un camí intermig.

Durant 6 anys es dedicà exclusivament al Zazen, a la fi dels quals arribà a la il·luminació perfecta "meravella de les meravelles" exclamà espontàniament, tots els éssers vivents intrínsecament són perfectes, dotats de sabiduria i virtut. Tanmateix, els éssers humans, inquiets i angoixats, duim una vida mig folla degut a què la nostra ment, en la qual s'hi han incrustat profundament maneres equivocades de pensar (programades actualment per la nostra societat de consum); ha quedat girada cap avall i trastornada. Entre un il·luminat i nosaltres, que som gent corrent, no existeix cap diferència quant a la substància. Aquesta tranquil·la, profunda i cristal·lina, en la qual "la lluna de la veritat" s'hi reflecteix plenament

i perfectament. La ment de l'home corrent, tanmateix, és com aigua amb fang constantment remoguda per les bufades del vent del pensar equivocacat, i ja no és capaç de reflectir la lluna de la veritat. Tanmateix, la lluna brilla per sempre damunt les ones, però amb l'agitació de les aigües, som incapaços de veure la seva imatge. I d'aquesta manera duim unes vides frustrades i sense sentit. Seguint amb el símil de l'aigua en veure la Societat en conjunt veim quelcom similar. Imaginem que cada ideologia, filosofia, religió, sistema, moviment, model de vida, etc... se'ns presenta com un tipus diferent de beguda, amb el seu envasament, color i forma característics. Cada "grup" defensa la seva beguda com la millor i exclusiva per llevar la set, comparant llurs característiques diferencials (color, forma de la botella, presentació, conservants, colorants, etc.) enfront dels demés, arribant en els casos extrems a l'enfrontament inclús violent per defensar-les: Tot enfrontament és sempre fruit de la nostra fixació en la forma.

El **Zen**, juntament amb totes les concepcions no dualistes entre les que es troben algunes concepcions orientals com el loga i per descomptat el cristianisme en la seva versió original (la que visqué Jesús i els primers cristians), no es presenta com un nou competidor. Ens recorda mitjançant l'experiència directa, profunda de cadascú, que cada beguda (es mostri com a Coca-Cola, té, cafè, gaseosa, tònica, suc de fruites, etc.) ES ESSENCIALMENT AIGUA. Sols mira i cerca aquest component essencial, l'únic de veres que lleva la set. Aleshores tot és unitat, no es possible l'enfrotament de cap tipus.

Com podem aconseguir que la lluna de la veritat il·lumini plenament la nostra vida i persona?. Hem vist com és el "pensament dualista" (que enfronta els que creu contraris) la verdadera malaltia de la ment humana. Tots els pensaments, tant siguin nobles o baixos, són canviants i variables, tenen un principi i un final, inclús els de curta durada, tant en el cas d'un individu com d'una època. Les idees perifèriques són relativament innoques, però ideologies, opinions, creences, punts de vista junt amb el coneixement de fets acumulats des del naixement, són les ombres que enfosqueixen la llum de la veritat.

Mentre els vents del pensar continuen agitant l'aigua de la "naturalesa pròpia" no sabrem distingir la veritat de l'engany. Per tant s'imposa silenciar, assossegat aquests vents. En calmar-se, les ones s'aplanen, el fang es posa i podem percebre directament que la lluna de la veritat sempre ha brillat. Això succeeix en el moment de la il·luminació o visió essencial. Aleshores ens adonam de la verdadera naturalesa del vertader jo. A diferència dels conceptes morals o filosòfics, que són canviants, la visió essencial no caduca. A partir d'aquest instant hom és capaç de viure en pau interior i dignitat, lliure de complexos i inquietuds i en harmonia amb el seu entorn.

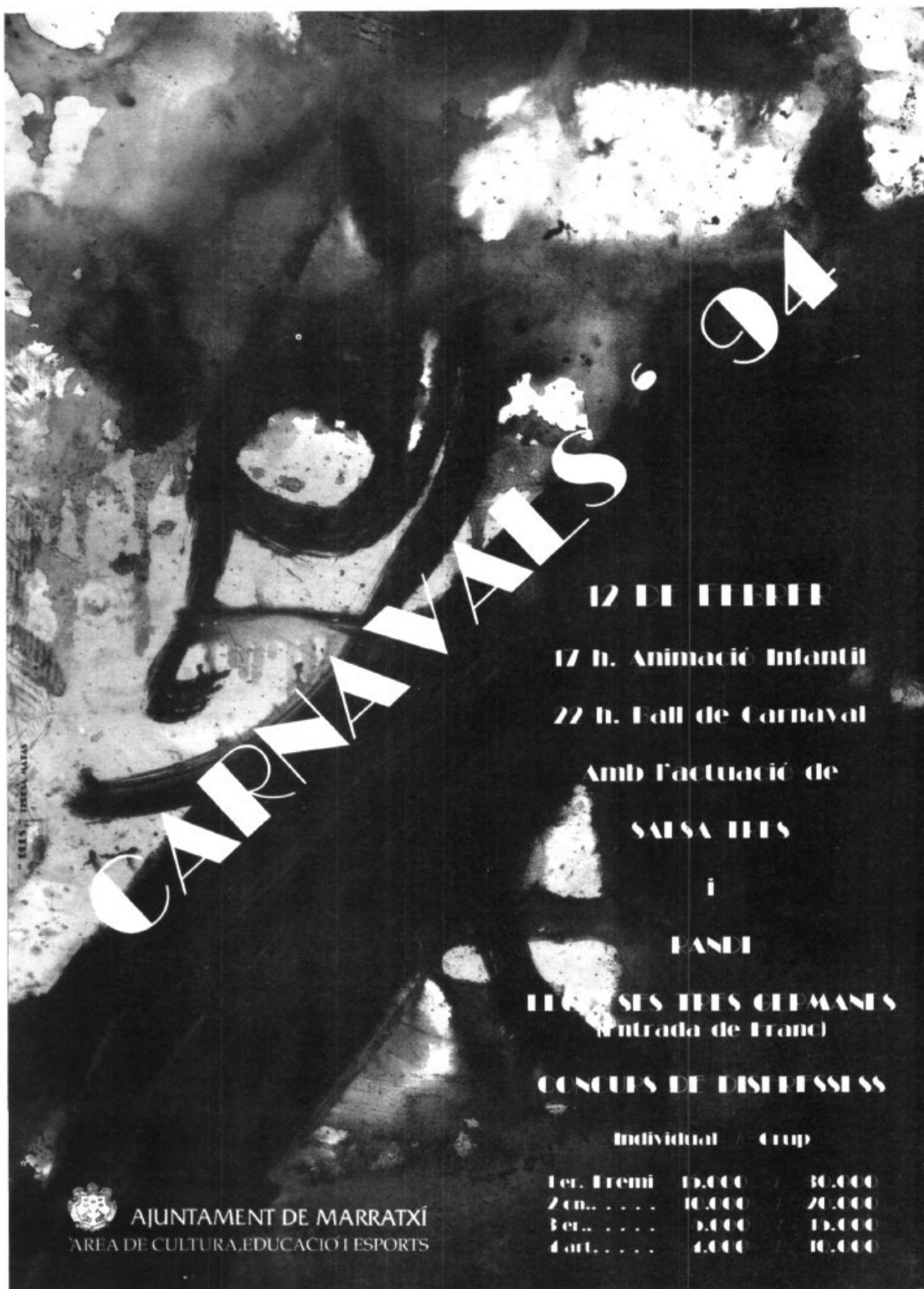
Com a resum final, les finalitats del **Zen** són:

- El desenvolupament del poder de concentració.
- El despertar del satori.
- L'actualització de la naturalesa essencial dins la nostra vida diària.

Les tres formen una unitat indivisible. Així el **Zen**, lluny de tota manipulació és la negació de tot sectarisme.

Sion

Nota: Recentment s'ha creat un grup de pràctica ZAZEN a Marratxí, concretament a sa Cabaneta. Ens reunim un cop per setmana, els divendres de 20:30 a 21:30. Els interessats poden cridar al telef. 24-89-13 en horari laboral o deixar les senyes al contestador.

CARNAVALS

12 DE FEBRER

17 h. Animació Infantil

22 h. Fall de Carnaval

Amb l'actuació de

SAISA TETS

i

PANET

ELLES TETS GERMANES
(entrada de Franc)

CONCURS DE DISESSIS

	Individual	Grup
1er. Premi	15.000	30.000
2on.	10.000	20.000
3er.	5.000	15.000
4art.	4.000	10.000

 AJUNTAMENT DE MARRATXÍ
ÀREA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS

EL CANVI DEL RECANVI

"Sols el 1994 ens farà veure que el 1993 no va ser tan dolent com ens pensam", ens diria Murphy, però nosaltres no hem d'entrar en el joc del pessimisme. Hem de deixar de parlar d'anys horribles i mirar el futur amb optimisme, amb un optimisme fins i tot ingenu, infantil. Les realitats que ens envolten són molt dures, molt crues, i tanmateix seguim pensant que fórmules màgiques en política, en economia o en ciència, acabaran treient-nos les castanyes del foc. Precisament aquest excés de confiança en aquest "ordre material" és el que ens ha portat a l'actual situació de desencís, de pessimisme i de crisi de valors.

Els canvis i el reecanvis que se'ns ofereixen, desfressats de diferents maneres, no són altra cosa que variacions sobre un mateix tema que, tanmateix, sols porten solucions a curt termini. Les crisis -les econòmiques incloses- són cícliques, entre altres coses perquè les solucions que es cerquen en els despatxos, no penetren en l'arrel del problema i es conformen retallant les branques.

El canvi del recanvi ha de sortir de nosaltres mateixos. Som nosaltres, cadascun de nosaltres, qui, dins la realitat social, econòmica, política i laboral que ens toca viure, ha de moure la petita peça de la qual en som responsables, per tractar de canviar el que es pugui, dins dels nostres límits.

La constitució dels Estats Units comença dient que "el poble vol la vida, la llibertat i la felicitat", tres conceptes que de vegades no tenim presents en la nostra vida quotidiana. Sí, la vida la tenim, així com unes certes llibertats polítiques, econòmiques i religioses, però hem trobat la felicitat? Què és per a cadascun de nosaltres la felicitat? Molts ja l'han trobada, n'estic ben convençut, però uns altres anem perduts pensant que la felicitat és poder comprar en diumenge, o adquirir l'últim model de microones, o viatjar a algun país exòtic, o anar vestit de determinada marca. El Consum ens ha arribat a enfosquir el cervell, i ens ha enfosquit també els principis, els valors i aquelles normes elementals de convivència que de vegades enyorem. "Teniu més coses que nosaltres -em deia un home de quasi vuitanta anys-, però nosaltres gaudíem més de les coses senzilles". "Les coses senzilles", potser en aquestes paraules es troba el bessó de la insatisfacció de la nostra societat. És hora, per tant, de canviar de mentalitat, de valors i fins i tot, si és precís, de forma de vida, no tant per nosaltres mateixos, sinó també pensant en les properes generacions. La justícia social, la solidaritat, la convivència pacífica i l'harmonia entre les persones, els pobles i el Medi Natural, han de ser les bases per a una nova societat que, si cadascun de nosaltres així ho vol, podem tenir. Cert que un canvi així és difícil, improbable, impensable, ... però qui va dir que els miracles no existeixen? Bon i renovador any 1994, benvolguts lectors.

Antoni Roca

PETITS ANUNCIS

DE COMPRES, VENDES, LLOGUERS,
OFERTES, DEMANDES
TEL 60 31 44

TAULA PARADA

*Si al febrer plovia, no esteu molt contents,
que l'aigua no és bona segons en quin temps.
No vos fieu massa del temps de febrer,
de cap o de coa sempre l'ha de fer.*

RAOLES DE JONQUILLO

Ingredients: Un quart de quilo de jonquillo, dos ous, farina, llet, herbassana, moradux, un poquet de llevadura, patates, oli, sal.

-Rentau i escolau el jonquillo dins un plat degotador i després posau-lo dins un recipient per fer una mescla amb dues cullerades de farina, els dos ous, mig tassonet de llet, herbassana, moradux, sal i una cullarada petita de llevadura. Ha de quedar una pasta que sia un poquet espessa.

-Posau una pella al foc amb bastant d'oli i quan sia ben calent amb una cullera anau posant cullerades de la pasta esperant que les raols sien ben frites i dauradetes.

-S'han de menjar calentes acompanyades de patata fregida o amb bolles de puré de patata.

COCARROIS DE CAMES-ROGES O COLFLORI

*La qui menja cames-roges
somia s'enamorat;
i jo que no n'he menjades,
lo mateix he somiat*

Ingredients: un quilo de farina, un tassó d'oli, un tassó d'aigua, cames-roges o colflori, panses, quatre cebolins o sofrit, pebre vermell, bledes, sal o sucre.

-Pastau el quilo de farina amb un tassó d'oli i un d'aigua; si els voleu dolços afegiu-hi cent grams de sucre i sinó els feis llisos.

-Rentau i escolau les cames-roges o la colflori a trossets petits, les bledes, els sofrits o cebolí i les panses.

-Posau-ho tot dins un plat i ho trempau amb oli, pebre vermell i sal si no els voleu dolços.

-Feis unes bolletes amb la pasta d'uns cent grams, així sabreu quants de cocarrois podeu fer, aplanau les bolles i ompliu-les de la verdura. Després les doblegau fent-lis les puntetes.

-Col·locats damunt una llauna els enfornau amb el forn ben calent i els feis coure un mitja hora. També els podeu daurar un poc al grill.

CONSELLS

-Les taques d'alquitrà de les mans o de la roba es lleven amb un cotonet mullat d'oli.

-Per fer neta la pantalla d'una làmpara no ha fasses amb un pedaç, és millor passar-li el secador dels cabells.

Francisca Juaneda

Benvolguts subscriptors!

Volem potenciar els nostres subscriptors, els volem oferir alguna cosa més que la revista. Ja que, a vegades, es queixen que la reben tard, especialment per la distribució de Correus a Pòrtol, almenys volem que tinguin alguns altres alicients. Al cap i a la fi sense subscriptors no hi podria haver revista.

Per això ens hem proposat que cada mes hi hagi algun detall en el qual ens ajuden les cases comercials de Marratxí i les entitats del terme. Ja tenim programat, per a propers mesos: llibres, viatges, electrodomèstics, material de confecció, sabates, vins i caves, productes de perfumeria, productes de xarcuteria, ensaïmades i tortades, una porcelleta... i un llarg etcètera que farà que els subscriptors es trobin encara més a gust amb **Pòrtula** i farà decidir els qui encara no ho són a apuntar-s'hi.

SORTEIG DE CALENDARIS DE L'OBRA CULTURAL BALEAR

Ja hem començat directament, sense perdre temps, a sortejar regals. En el sorteig mensual -o sortejos- hi entrareu tots els subscriptors pel simple fet de ser-ho, sense necessitat d'enviar cap papereta, ni anar a cercar cap número ni d'escriure el nom enlloc.

L'OBRA CULTURAL BALEAR en col·laboració amb la seva delegació a Marratxí ens va proporcionar una sèrie de calendaris per al 94 dedicat als germans forzeza Pinya -poetes i escriptors- il·lustrat amb fotografies de Vicenç Matas.

El sorteig, fet automàticament per ordinador, entre els subscriptors de **Pòrtula** va donar el següent resultat

Area de Creació Acustica, Búger
Tolo Aguilar, Es Pla de na Tesa
Família Aguiló Roig, Pòrtol
Assessoria Marratxí, Es Pont d'Inca
Pau Barrera, Sa Cabaneta
Bon Jorn, Pòrtol
Miquel Bonet, Es Pont d'Inca Nou
Xavier Caimari, Pòrtol
Joan Coll, Sa Cabaneta
Antoni Company, Es Pont d'Inca
Josep Escobar, Cas Capità

Toni Ferriol, Es Pla de na Tesa
Sebastia Fiol, Pòrtol
Toni Fiol, Pòrtol
Foto Grau, Es Pont d'Inca
Caterina Gibert, Petra
Maria Linares, Palma
Catalina Mas, Sa Cabaneta
Ramon Oliver, Sa Cabaneta
Guillem Parera, Es Pont d'Inca
Maria Perello, Palma
Bernat Perello, Es Pont d'Inca
Tolo Pocoví, Sa Cabaneta
Antonia Rueda, Can Farineta
Mª Josep Sastre, Es Pont d'Inca
Jaume Sastre, Pòrtol
Sebastia Sbert, Pòrtol
Lluís Tapia, Es Pont d'Inca
Catalina Tous, Pòrtol
Gabriel Valens, Es Garrovers

Els premiats poden passar durant tot el mes per la Redacció -diàriament, generalment d'11:30 a 14:00- o telefonar-nos per quedar d'acord i recollir el regal. Caduca el darrer dia del mes.

RIFAM UN XOT PER PASQUA

Per gentilesa de
na Maria i en Tomeu de la **Carnisseria sa Cabaneta**
(C/ Olesa, 136)

hi haurà un subscriptor de **Pòrtula** que tindrà un xot per Pasqua per poder fer les panades i un bon rostidet. Farem el sorteig durant aquest mes de febrer.

Estau atents a la revista de març perquè durà el nom de la persona sortada.

Si encara no sou subscriptors no espereu més

telefonau-nos al 79 78 70 o al 60 31 44

i passarem per emplenar la subscripció.

Avui millor que demà

SER SUBSCRIPTOR TÉ MÉS AVANTATGES

Vins i caves artesans brinden amb *Pòrtula* per uns bons darrers dies. 79 43 90 Es Pla de na Tesa

UN POC DE TOT

Felicitarions rebudes

Bones festes

L'Alzinar, societat recreativa i cultural (Masquefa)

L'Associació d'Amics del Ferrocarril - L'Hospitalet us desitja unes Bones Festes de Nadal i un venturós any 1994

L'Associació de veïnats vos desitja Bon Nadal i felicitat 1994.
La Pua (Pòrtol)

Per una major justícia, pau i tolerància. Molts d'anys!

S'Auba - revista d'informació de Sant Lluís (Menorca)

"Felicidades"

José Antonio Berastain Díez secretari general del Partido Popular

Quetigueu un molt bon any 1994.

El Claustre del C.P. El Castell de Santa Àgueda (Ferrerres, Menorca)

Molts d'anys!

Alejandro Espinos Bonmati
Cap de l'oficina de mitjans de comunicació del Partido Popular

L'equip de **PuntBak** vos desitja un Bon Nadal i un molt pròsper Any Nou 1994. Molts d'anys

Us desitjo tota la pau de Nadal per al proper any 1994

El president del Comitè de govern d'Unió Democràtica de Catalunya

Per **CORREU**

ens assabenten que:

La representació de **L'ADORACIÓ DELS TRES REIS D'ORIENT** de Llorenç Moyà compta amb la participació de Raphel Pherrer en el paper de pastor. El text de presentació, "Una tradició recuperada", és de Miquel López Crespí.

L'APFM ens convidà a una torrada amb la vicepresidenta del govern Balear, Rosa Estaràs, i la consellera de Governació, Catalina Cirer.

La **BANDA JUVENIL S'ALMUDAINA** oferirà un concert al pati de ses Voltes de Palma dia 27 de febrer a les 12 h.

El termini de presentació per al **CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX 1994** acaba el 21 de

març. Hom hi pot presentar treballs de poesia, narració curta i gloses. Bases a la Redacció o a l'Ajuntament d'Algaida.

EL COL·LEGI OFICIAL DE DIPLOMATS EN INFERMERIA DE BARCELONA i la Fundació privada per al progrés de la infermeria catalana organitzen els cursos del segon trimestre 93/94 per a Barcelona i comarques. Entre d'altres: Dietètica, Atenció primària, Pediatria, Cardiologia, Urgències, Gestió hospitalària, Psicoestètica, Laboratori i Salut mental.

EL CONSELL INSULAR de Mallorca ens convidà a la recepció amb els mitjans de comunicació que tengué lloc amb motiu de les festes de Nadal.

Dia 3 de febrer Sa Nostra i la Societat d'Història Natural de Balears presenten el vídeo **GUILLEM COLOM. BIOGRAFIA D'UN NATURALISTA** al Centre de Cultura de Sa Nostra.

El Casal Català de Costa Rica ens acusa rebut del número 130 de **Pòrtula** i felicita el club de bàsquet **PLA DENA TESA** pel Guinness.

El PSIB ens convidà a un dinar de Nadal a Lloseta. Hi presentaren les línies mestres del seu proper congrés.

L'Orquestra Simfònica de Balears juntament amb la Coral Universitària interpretaran **UN REQUIEM ALEMANY** de Johannes Brahms. Dia 17 de febrer a l'Auditori.

El **DIDIPJ**, Servei d'informació documentació i préstec de joventut ofereix assessorament en temes jurídics, servei militar, objecció de consciència, orientació sexual i prevenció de drogodependències. 72 30 42 (24 h.)

La programació de la **UNIVERSITAT OBERTA**, corresponent al segon trimestre inclou els següents cursos: L'home que sent: aproximació al univers de les emocions humanes, El llenguatge del cos, Arqueologia, història i Cultura de les Balears fins a Jaume I, Història lingüística de les Illes Balears, Informàtica sense por, Prevenció i control de la conducta de fumar, Redacció bàsica en llengua espanyola, Ciutat, territori i qualitat de vida, L'objecció de consciència al servei militar, Agricultura ecològica, La desigualtat social, L'educació especial,

L'evolució de l'espècie humana, Educació ambiental, L'anàlisi del text dramàtic, L'anàlisi de textos poètics.

EIXXII Certamen poètic VERGE DE CONSOLACIÓ, de Sant Joan, admet originals fins el dia 1 de març. Bases a la Redacció.

PUBLICACIONS REBUES:

LA Cerdanya a l'abast. Associació Guifré el Pelós, edició 1992. Recull d'adreces, telèfons, codis postals, festes majors i altres dades dels municipis i viles que formen la Cerdanya, regió natural i històrica de Catalunya situada als Pirineus.

HOMENATGE AL POETA JUAN MARCH CENCILLO. Fundació ACA - Àrea de Creació Acústica. Búger, 1993.

Recopilació de dotze poemes en espanyol de March Cencillo - posteriorment musicats per Antoni Caimari - precedits per escrits de F. González Corugedo, J.C. Llop i Basilio Baltasar.

JOCs DE CONSUM, Equip de Premsa Universitària. Direcció Gral de Consum de la Conselleria de sanitat i seguretat social. Govern Balear.

Es tracta d'un llibre d'entreteniments i jocs pels infants de 8 a 11 anys en relació al món del consum, amb algunes característiques i problemes que hom es troba en la vida diària.

MEMORIA DE LAS INUNDACIONES DE LA RIERA SACADA DE NOTICIARIOS CONTEMPORANEOS (1850), de Josep Maria Quadrado. Edició facsimil. Introducció de Maria Barceló i Crespí. Opuscula efimera, 6. Miquel Font, editor. Mallorca, 1993.

24 planes dedicades a la recopilació de diferents notícies sobre els desastres produïts per l'aigua

desbocada de la Riera al seu pas per Ciutat. Quadrado ho extreu dels noticiaris de Salzet (1403), de Mateu Nebot (1618), del Cerimonial de l'Arxiu (1635) i dels Anals del paborde Terrassa (1734 i 1750).

Per a Maria Barceló aquesta **Memòria**, ultra la seva importància històrica, pot servir "per adonar-se que la natura sovint pot encapritxar-se i voler tornar a ser el que era".

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES:

D'entre les revistes associades a **PREMSA FORANA DE MALLORCA** rebudes destaquem:

DIJOURS, 1010 (Inca, 8 VII) En una fotografia que il·lustra una notícia de Sineu hi surt Joan Parets.

L'ESTEL, 274 (S'Arenal, 1 IX 93). Inclou un llarg article de Jaume Sastre intitulat "Arriba Alcampo, una gran superfície que matarà centenars de comerços mallorquins" on diu, entre d'altres coses: "Alcampo ha tingut tota mena de facilitats per part dels polítics del PP, Canyelles i companyia, per instal·lar-se aquí. Basta veure l'obra mastodòntica que fan a l'autopista Palma-Inca per facilitar-ne l'entrada i sortida de vehicles. Aquest projecte que matarà centenars de comerços mallorquins, tant de la Part Forana, des de Santa Maria fins a Alcúdia, com de Ciutat i que sembrarà misèria i atur pertot arreu, va ésser aprovat per l'Ajuntament de Marratxí amb els vots dels partits forasters PP-PSOE i de l'indígena UIM, va ésser ratificat per la Comissió Insular d'Urbanisme el maig de 1991 i dintre dels seus grans defensors és obligat citar amb noms i llinatges l'ex-batlle de Marratxí i avui diputat del PP, Guillem Vidal, un dels polítics més corruptes de tota la història recent de Mallorca que el mes de gener de 1990 va ésser condemnat a una pena de sis anys i un dia d'inhabilitació especial pel Tribunal Superior de Justícia de Balears, sentència confirmada després pel Tribunal Suprem, per un delicte de frau i de prevaricació."

"A Itàlia els polítics mafiosos i corruptes, quan són descoberts per la premsa o bé dimiteixen o bé se suïciden d'un tret o bé es penjen davall un pont. A Mallorca, per desgràcia, no tenim aquesta fortuna si bé tot és qüestió de temps i de tenir un poc més de paciència. És una veritable llàstima que amb els magnífics garrovers, pins, alzines, ullastres i ametlers subvencionats que hi ha arreu de

Mallorca, mitja dotzena de políticastes corruptes nostrats no hagin seguit l'exemple de la llista de dotze polítics podrits que s'han suïcidat."

Entre altres efectes devastadors de les grans superfícies com Alcampo Sastre esmenta "l'actitud colonitzadora hostil i bel·ligerant contra els costums populars, la normalització lingüística i l'ús públic de la llengua catalana".

FELANITX, Al 2857 (14 VIII) hi trobam "Mallorca en venda" d'A. Roca; el 2859 (27 VIII) ens duu "Trencaclosques polític" (i 3), del mateix autor i en el 2860 (4 IX) hi podem llegir "Els Balcans", "Ni un cèntim" i "El poder i la glòria", els tres també d'A. Roca.

MIRAMAR, 16 (Valldemossa, VII-IX 93) Entre les gloses de Pere Bru Serrano i Darder que, sota el títol "Sa Roqueta", foren guardonades amb el primer premi i Edició Pau Noguera "Sarol", convocat a Sóller el 1992, n'hi ha una referida a Marratxí:

De Déu, nats de l'escalfor,
els siurells de color blanc
que porten, d'amor, la sang;
de l'esperança, verdor;
i tot l'art de l'avior
a nostra Fira del Fang.

AGENDA CIENTÍFICA, 280, 281, 283 (Catalunya, XII 93 i 94) Entre altres coses anuncia la conferència sobre Situació i estat actual dels rapinyaires diürns i nocturns a les Illes Balears (12 I), la conferència sobre L'economia després de la caiguda del mur, el curs sobre Anàlisi dimensional (21 II), el seminari sobre El vapor a Sabadell (16 II), el curs sobre Economia del Mediterrani (7-17 II), el màster sobre La cultura de la metròpoli (28 II), i les Jornades Ibericas do patrimoni industrial (23-26 II)

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA Sant Joan Baptista (Sant Adrià del Besòs, VII-VIII 93).

AL POBLE, 38 (Mallorca, IX 93)

L'ALCORA AVUI, 158, 159 (VII-VIII, IX 93).

ALIMARA, 32 (Mallorca, VII 93).

ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL FERROCARRIL, 59 (L'Hospitalet de Ll., VII 93).

ASSOCIACIÓ DE JOVES ESCRITORS, 97 (Catalunya, VII 93).

S'AUBA, 42 a 45 (Sant Lluís, VI a

IX 93). Dedicat a les festes de la població i al protagonisme dels cavalls.

BARRETINA, 99 (Lleida, Estiu 93).

BUTLLETÍ INFORMATIU DEL CENTRE CATALÀ DE ROSARIO, 111, 112 (Argentina, VII, VIII 93).

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS, 88, 89, 90 (V 93). El núm 88 publica que el conseller de Comerç i Indústria va respondre tres preguntes del diputat del PSOE Valentí Valenciano relatives a la legalització del pou de Bon Sossec, a la reposició de la mecanització il·legal del mateix pou i a les mesures per tornar al seu estat primitiu les obres de mecanització d'extracció il·legal d'aigua del mateix pou. Les respostes no hi surten.

També Valentí Valenciano formula una pregunta al Govern de la CA amb sol·licitud de resposta oral davant Ple que diu: "Quants d'anys han de transcórrer perquè el Govern de la Comunitat Autònoma insti el Ministeri d'Obres Públiques a aplicar la llei a l'empresa Bon Sossec SA, per anul·lar les obres de mecanització d'extracció d'aigua d'un pou il·legal i retornar les coses al seu estat primitiu?"

El 90 inclou la Llei per a la millora de l'accessibilitat i de la supressió de les barreres arquitectòniques.

CALIU, 36(?) (Vall de Sóller, VIII 93). Celebren el 10è aniversari d'existència de la revista. Per molts més!

CAMBRILS, 264, 265 (Tarragona, VII, VIII 93).

CATALONIA TODAY, vol. 5, Núm 3 (Texas, V 93).

CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA (VII-IX 93).

COMUNICACIÓ LLUC, 51 (I-V 93). A una foto de l'Associació d'Antics Blauets amb la premsa hi surt Damià Quetglas.

A la crònica del desembre-92 hi llegim: "dia 26.- Avui és dia de pluja. Al santuari no puja massa gent. Entre els pelegrins que vénen destaca el rector de St. Marçal, Mn. G. Ferrer"; al gener hi trobam "dia 24. A la missa de les 17 h. en Joan Palou Servera fa l'ofrena a la Mare de Déu d'un joc de test de Pòrtol".

CULTURA, 530, 531 (Valls, VII-VIII, IX 93).

DE NOU A SIS, 37 (Palma, estiu

93). Dedicat a les planes centrals al maig del 68.

DEBAT JUVENIL. Circular informativa, 173 (Catalunya, VII-VIII 93).

DELTA LLOBREGAT, 169 (El Prat, VII-VIII 93).

ESTELA, 1070 (Calella, IX 93).

ESTÍMUL, 164, 165 (La Canonja, VIII, IX 93).

LA FEMOSA, 144 (Artesa de Lleida, V 93).

FLAMA, 130 (Olesa de Montserrat, IX 93).

LO FLOC, 132 (Riudoms, VII-VIII 93).

LA FOIG, 56 (Garcia/Ribera d'Ebre, VII-VIII 93).

FULL DOMINICAL, 32 a 40 (Mallorca, VIII a X 93).

ILLES BLAVES, 1. Butlletí informatiu per a les comunitats balears assentades fora de les Illes publicat pel Govern Balear en bi·llingüe. Inclou articles sobre la col·laboració entre Argentina i Balears, Puerto Rico i Mallorca, les revolucions pendents del País

Balear, els mallorquins a Catalunya i altres.

LLENGUA I ADMINISTRACIÓ, 49 (Catalunya, VI 93). Parla de la normalització lingüística a l'Administració de justícia a Catalunya, del català i la Constitució d'Andorra, del recurs com a documentació administrativa, del català en el sector informàtic i de les telecomunicacions i del català al senat.

LLUM I GUIA, 497 a 499 (Cassà de la Selva, VII a IX 93).

EL MARTINET, 69, 70 (Sant Martí Sarroca, VII-VIII, IX 93).

LA NOSTRA TERRA, 16, 17 (Catalunya, VIII, IX 93).

NOSTRA VEU, 42 (Costa Rica, VIII 93). Dedicat algunes planes a l'aniversari Miró.

ES REPICÓ, 19 (Llubí, VII 93)

REVISTA DE FERRERIES, 258 a 263 (VII a IX 93). El núm 261 conforma un extra dedicat a les festes de sant Bartomeu i als seus caixers-cavallers.

REVISTA DE RIPOLLET, 60, 61 (VII, VIII 93).

RUFACA, 127 (La Cerdanya, VII 93).

SANT ANDREU DE CAP A PEUS, 352 (IX 93).

SIPAJ mensual, 170 (Catalunya, IX 93). Inclou un dossier sobre recursos didàctics i de sensibilització de les entitats de solidaritat i cooperació al desenvolupament.

SOM-HII, 182 (El Malgrat, IX 93).

S'ULL DE SOL, 37 (IX 93).

VACARISSES, 301 (IX 93).

VALL DE VERÇ, 155 (Sant Just Desvern, VII-IX 93).

VEU DE L'EXILI CATALÀ I REPUBLICÀ, 61 (França, X 93).

VIMBODÍ, 72 (VI 93).

XIPRERET, 153 (L'Hospitalet, VIII-IX 93).

B.-

Precisament aquest mes... (gener)

Fa 150 anys (gener, 1844)

Nomenen el secretari municipal com a comissionat a Palma per qüestions del delme.

En fa 125 (gener, 1869)

Hi ha canvi de consistori per elecció efectuada el passat 23 de desembre.

El nou batle és Miquel Nadal i Serra; el tinent de batle és Nadal Salom i Comes. Regidors: Mateu Serra, Sebastià Frau, Pere Antoni Moll, Joan Canyelles, Miquel Ramis, Francesc Serra, Miquel Frau i Nebot, Antoni Mas i Joan Monserrat.

L'Ajuntament creu que pagar 300 escuts anuals a Antoni Villalonga, metge cirurgià, per l'assistència facultativa als pobres del poble, resulta molt costós. Decideixen assenyalar-li la quantitat de 150 escuts anuals.

Nomenen Bernat Nadal i Planes com a, actual dipositari dels fons municipals, com a recaptador de l'impost personal.

Nomenen presidents dels col·legis electorals per a l'elecció de diputats a Corts. Per al primer districte és el batle Miquel Nadal; per al segon, Mateu Serra.

Les eleccions tendran lloc entre el 15 i el 18 de gener.

Nomenen una comissió integrada per Mateu Serra i Miquel Ramis per anar a l'Ajuntament de Palma per elegir un diputat provincial.

Nomenen el regidor Miquel Frau i Nebot per representar l'Ajuntament en els judicis promoguts o que sigui necessari promoure en defensa dels interessos del municipi. Ha de suplir la personalitat i atribucions dels antics procuradors síndics.

Degut a problemes del pressupost municipal els regidors consideren que la quantitat de 400 mil·lèssimes diàries que tenen assenyalada a cada un dels tres peons caminers és massa sou. Acorden rebaixar-lo a tres reials diaris, o sigui 300 mil·lèssimes.

En fa 100 (gener, 1894)

Hi ha canvi de consistori per eleccions.

Trien Bartomeu Carrió Ramis com a batle. El primer tinent -proclamat per al Pou del Coll- és Jaume Mir Serra i el segon -per al Pont d'Inca- Jaume Figuerola Tugores.

El síndic primer i interventor és Guillem Rigo Carrió i el suplent Joan Serra Barre-ra.

Els regidors són: Joan Moyà Pascual, Miquel Ramis Bestard, Bartomeu Canyelles Canyelles, Josep Serra Ramis, Antoni Frau Carrió i Gabriel Vidal Jaume.

Nomenen els següents batles de barri: Miquel Rosselló Quintana a sa Cabaneta, Martí Serra Barrera a Pòrtol, Bernat Mestre Manresa a Marratxí i es Pou des Coll, Miquel Frau Cabrera son Nebot, Sebastià Bibiloni Canyelles al Pla de na Tesa i Miquel Bordoy Font al Pont d'Inca.

Es fixen les següents comissions permanents: Junta d'obres i camins, Junta permanent d'aigües, Junta d'instrucció pública, Junta de sanitat, Junta de pressuposts i comptes.

S'han de subhastar diversos clots per donar sepultura als cadàvers en el nou cementeri.

Marçal Ramis Bestard és nomenat dipositari municipal amb el sou anual de 250 ptes.

Llorenç Rosselló Serra és nomenat auxiliar agent executiu dels impostos.

Acorden passar ofici al director del periòdic "Noticiero Balear" per a que suspengui la tramesa a l'Ajuntament ja que no consta cap acord de l'anterior consistori referit a la subscripció.

El mestre fuster Joan Canyelles Amengual ha de confeccionar 500 postetes de fusta marcades a foc per als carros del terme.

En fa 75 (gener, 1919)

L'Ajuntament ha pagat diversos comptes de llet que es repartí entre les famílies pobres durant la passada epidèmia de grip.

En fa 50 (gener, 1944)

Gabriel Barrera Ferrer, oficial saig, és nomenat agent executiu dels

endarreriments dels pressuposts de 1941, 42 i 43.

Bartomeu Canyelles Capó, guàrdia rural, sol·licita que li concedesquin pensió de jubilació després de més de 25 anys de servei.

Cessarà en les seves funcions dia primer de gener i li concedeixen 2.328 ptes anuals.

Fan constar en acta el sentiment de la corporació per veure-se privada "del sempre lleial concurs del Guàrdia jubilat que va saber guanyar-se en tot moment les simpaties del consistori i de tot el poble".

Mentre no es proveesqui la vacant el substituirà amb caràcter interí el peó municipal Joan Jaume Oliver.

A efectes de jubilació reconeixen a Jaume Canyelles Canyelles, oficial primer de l'Ajuntament, els serveis prestats al municipi des del 7 de febrer de 1911 com a mestre de primer ensenyament i temporer i oficial interí.

L'Ajuntament acorda amb el Banco de Crédito Local de España un préstec de 125.000 ptes amortitzable en vint anys, destinat a l'amortització de l'emprèstid municipal per a la construcció de la casa consistorial.

Acorden el punt de construcció de la nova casa consistorial i la que serà nova plaça de sa Cabaneta.

Acorden adquirir un automòbil per als serveis fúnebres. Per això han de vendre el cavall destinat al cotxe fúnebre i suprimiran la plaça de carreter de l'Ajuntament.

Satisfaran al fòsser, Dionisio Pizarro, les despeses necessàries per a l'estudi i examen de xófer per poder fer el nou servei.

Acorden que el camí de ses Clotes, els plànols del qual estan encarregats a l'arquitecte, tenguin una amplària de 4 metres.

Biel

Precisament aquest mes...

(Viatge cronològic
per la història
de Marratxí
a través
de les actes
municipals)

**Informatiu
Cultural
de Marratxí**

C/ Major 39, 1
Tel. 79 78 70
Fax 79 74 36
07141 Pòrtol

COL·LABORADORS: Tolo Aguilar Jofre, Xisca Aguiló i Roig, Guillem Bibiloni, Neus Bibiloni i Vich, Guillem Bosch i Roca, Josep Antoni Calvo, Cati Català i Serra, Rafel Crespí i Ramis, Pere Estelrich i Massutí, Leonci Forteza, Francisca Juaneda i Ordinas, Guillem Massot i Juan, Joan Massot i Juan, Josep Massot i Muntaner, Joana Maria Matas i Alomar, Magdalena Moreno i Frontera, Núria Nogareda, Pep Prats, Melcion Puigserver i Canyelles, Antoni Roca i Jerez, Antònia Rosselló, Ramon Rosselló, Miquel Salom, Biel Santandreu, Mª Josep Sastre Moragues, Vicenç Sastre, Xisca Tarongí i Valls, Gabriel A. Vich i Martorell.

PORTADA: La bella cavalleressa (Sant Antoni 94 a Pòrtol. Foto, Pere J. Amengual)

CONSELL DE REDACCIÓ: Pere Amengual i Bestard, Miquel Bosch i Auba, Biel Massot i Muntaner, Bartomeu Pou i Fiol.

Imprès a Imatge 70

D.L.: PM 529/81

Aquell temps!

Els quintos del 62. Maig de 1961 a Pòrtol

De dalt a baix i d'esquerra a dreta.

Sebastià "Calet"

Miquel Garau "Poloni", Tià "Neo"

Miquel nebot de ca s'Algaidí, Miquel Canyelles de s'Hostalot, Guillem de can Millo, Pere Nigorra, Mateu Cloquell "Costella"

Toni Frontera "Parró", Joan Pol, Jaume Serra "Pinero", Joan de ca s'Indiot, Miquel "Xoferet", Miquel Canyelles "Ros".

(Fotografia gentilmente cedida per Mateu Cloquell)